

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Końskowoli

**Sprawozdanie z realizacji
rocznego programu działalności
w 2018 r.**

Końskowola, 2019 r.
www.wodr.konskowola.pl
wodr@wodr.konskowola.pl

Akceptuję:

DYREKTOR

mgr inż. Wiesław Orzędowski
Dyrektor

Zatwierdzam:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Włodzisław Włodzisławski
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Opracowanie: Tamara Siecińska – Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Redakcja techniczna: Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Kierujący: Wiesław Orzędowski – Dyrektor LODR w Końskowoli
Zaopiniowany: Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Końskowola, 27.02.2019 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp

A. Informacja o zmianach w organizacji ośrodka doradztwa rolniczego w 2018 r.

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego.

C. Działalność merytoryczna.

C.1. Działania nieodpłatne.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej.

Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.

Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego.

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego.

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.

C.2. Działania odpłatne.

C.3. Projekty i zadanie zlecone.

C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń.

F. Plan wydawniczy.

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.

H. Ocena rezultatów działalności ODR w 2018 r.

I. Załączniki elektroniczne.

Wstęp

Status prawny.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli od dnia 20 sierpnia 2016 r. jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną (Dz. U. z 2018 r. poz. 711 tekst jednolity).

Program Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Podstawy funkcjonowania:

1. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (z późniejszymi zmianami) Dz. U. z 11 kwietnia 2018 r. poz. 711 tekst jednolity.
2. Statut Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli nadany został Zarządzeniem Nr 30 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2016 r.
3. Regulamin Organizacyjny LODR w Końskowoli zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego działająca przy Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli jest organem opiniodawczo-doradczym Dyrektora LODR w Końskowoli powoływanym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (art. 9 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego - Dz. U. z 2018 r. poz. 711 tekst jednolity).

Do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR w Końskowoli należą:

- Przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: **Mariusz Gołębiowski**;
- Przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubelskiego: **Tomasz Solis**;
- Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego: **Sebastian Trojak**;
- Przedstawiciele Lubelskiej Izby Rolniczej: **Gustaw Jędrejek**;
- Przedstawiciele zgłoszeni przez związki zawodowe rolników działające na obszarze województwa:
Andrzej Rusiński – Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
Krzysztof Głuchowski – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
Robert Kuźniarz – Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
Marek Frącek - Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”;
- Przedstawiciele zgłoszeni przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju wsi:
Prof. dr hab. Tomasz Gruszecki – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
Prof. dr hab. Janusz Podleśny – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach;
- Przedstawiciel szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej na potrzeby rolnictwa i działającej w obszarze województwa: **Mirosław Worobik** – Zespół Szkół Rolniczych CKP w Pszczeliej Woli.

Podstawa prawna sporządzenia Sprawozdania z Programu Działalności.

Sprawozdanie z Programu Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli, opierając się na zadaniach wyznaczonych Ustawą o JDR z dnia 22 października 2004 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 711 tekst jednolity).

A. Informacja o zmianach w organizacji ośrodka doradztwa rolniczego w roku 2018

Centrala w Końskowoli z następującymi komórkami organizacyjnymi:

Dyrekcja

Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska

Dział Teleinformatyki

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Dział Administracyjno-Gospodarczy

Dział Księgowości

Dział Kadr i Organizacji Pracy

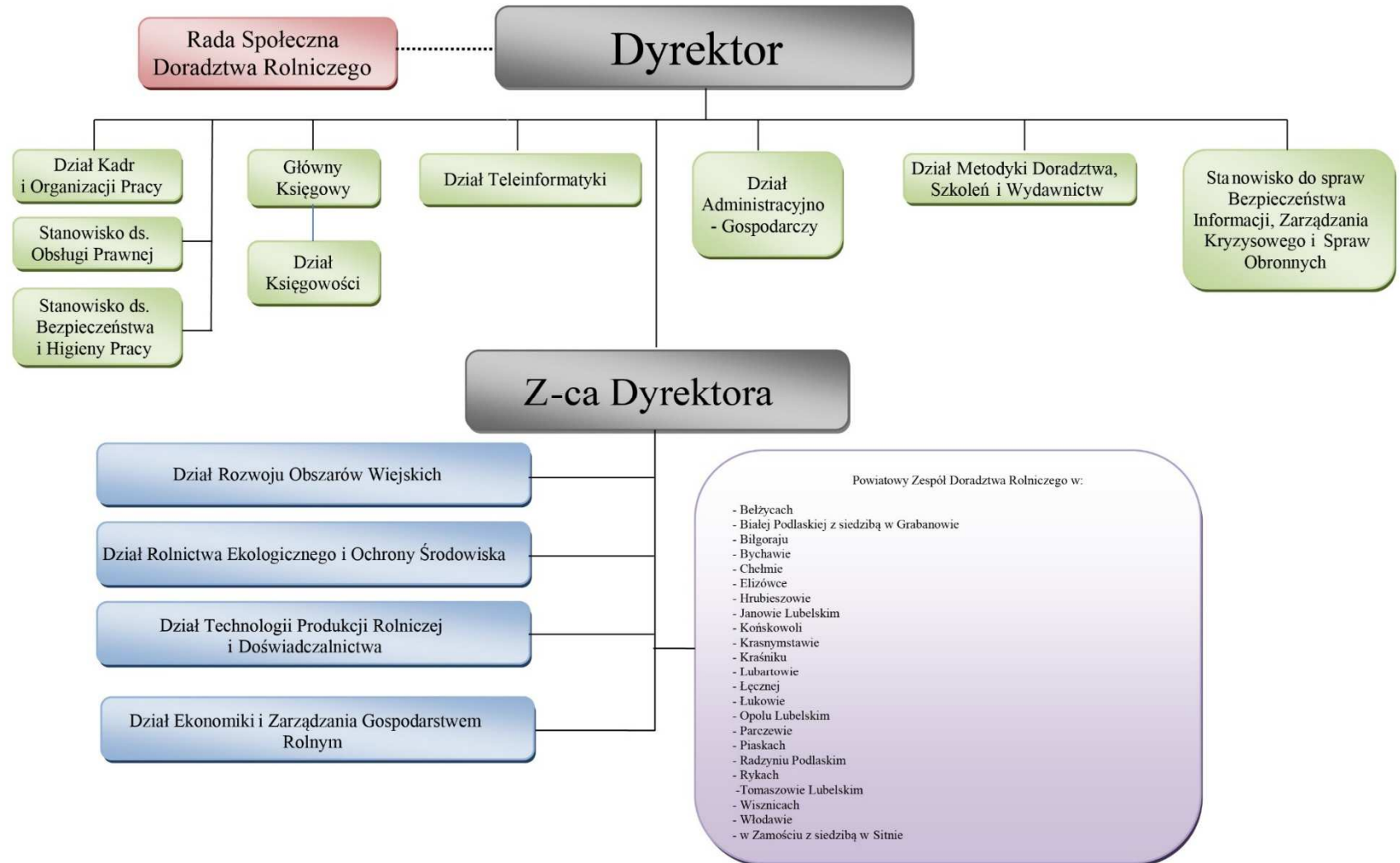
Stanowisko do Spraw Obsługi Prawnej

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa Informacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych

23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

Schemat Struktury Organizacyjnej LODR w Końskowoli

W województwie lubelskim jest 20 powiatów i 213 gmin (193 gminy wiejskie i miejsko-wiejskie i 20 miejskich), a na ich terenie pracują 23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) – z przynależnymi do nich gminami.

Zasoby materialne.

- a. Sale wykładowe
CIS w Końskowoli – 120 miejsc
CEER w Grabanowie – na stołówce 200 miejsc (brak sali wykładowej)
Biurowiec Końskowola – 60 miejsc
Biurowiec w Grabanowie – I sala 90 miejsc, II sala 30 miejsc
- b. Sale komputerowe
Nie dotyczy
- c. Laboratorium
W 2018 roku wykonano 3239 szt. prób gleb polowych i 291 szt. gleb ogrodniczych, analiz wapna nawozowego 18 szt.
Koszt wykonania wszystkich oznaczeń to 13390,53 zł (koszt odczynników, gazu oraz złoży do mineralizacji wody + szkło laboratoryjne).
W glebach polowych oznaczamy: pH, fosfor, potas, magnez. W glebach ogrodniczych oznaczamy: pH, fosfor, potas, wapń, magnez, azot.
- d. Pole doświadczalne (gospodarstwa demonstracyjne) - 9,36 ha i sad doświadczalny – 41,63 ha z wyłączeniem dzierżawy (wydzierżawiono 1,91 ha).
- e. Tereny wystawowe
Końskowola - teren pawilonów wystawowych - 1724 m²
Sitno – plac wystawowy 70030 m²
- f. Hotel
CIS w Końskowoli – 53 miejsca
CEER w Grabanowie – 40 miejsc
- g. Stołówka/ ~~restauracja~~/ bar
CIS w Końskowoli – 80 miejsc
CEER w Grabanowie – 130 miejsc
- h. Ścieżka dydaktyczna
Od 2008 r. istnieje w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego ścieżka dydaktyczna EKOTRASA, rozciągająca się na długości około 1 km. Obejmuje ona takie obiekty jak: kolektory słoneczne, punkt segregacji odpadów, kompostownik, domek dla owadów pożytecznych, ogród biosurowcowy, ogród ozdobno-rekreacyjny, ekologiczne gry

terenowe, sad doświadczalno-wdrożeniowy, przydomową oczyszczalnię ścieków, pole doświadczalno-wdrożeniowe oraz Pasiekę hodowlaną Pożóg. Pracownicy ośrodka prowadzą warsztaty stacjonarne i terenowe związane z odnawialnymi źródłami energii, zanieczyszczeniami środowiska i sposobami zapobiegania tym zanieczyszczeniom. Zajęcia obejmują również tematykę racjonalnego odżywiania, ekologicznego stylu życia oraz kwestię bioróżnorodności. Ścieżka dydaktyczna stała się dobrym miejscem do praktycznej nauki rozpoznawania ziół, roślin ozdobnych czy gatunków owocowych w sadzie doświadczalno-wdrożeniowym. Ekologiczne gry terenowe są okazją do nauki rozpoznawania gatunków drzew, roślin uprawnych oraz czasu rozkładu różnych odpadów. Domek dla owadów pożytecznych oraz karmniki i budki lęgowe dla ptaków to elementy ścieżki sprzyjające bioróżnorodności. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia w pasiece, połączone z obserwacją życia pszczoł i degustacją miodu.

i. Stacja meteo

W 2016 r. zainstalowano stację meteorologiczną na terenie siedziby głównej LODR w Końskowoli. Stację otrzymaliśmy od Dyrektora CDR O/ Radom w nagrodę za zaangażowanie w rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie lubelskim oraz propagowanie dobrych praktyk w całym kraju.

j. Pasieka – liczba pni: 202 (3 pasieki).

k. Budynki i budowle niezbędne do realizacji usług

Końskowola:

-Budynek Dyrekcji

- Centrum Innowacyjno-Szkoleniowe

- Poligrafia

- Garaż murowany okrągły

- Budynek biurowy Pożóg II,

- Teren zaplecza gospodarczego z budynkami stodoły,

- 2 garaże, magazyn nawozowy, budynek gospodarczy, dawna stajnia oraz grunty orne w Pożogu II,

- Pasieka hodowlana z pawilonem,

- Sad doświadczalny LODR z budynkami i budowlami: wiata, magazyn, chłodnia, zbiornik na wodę, oświetlenie, linia energetyczna i ogrodzenie,

Sitno:

- zespół pałacowo-parkowy

- warsztat z garażami

- domek – pracownia WGD

- 2 magazyny

- pasieka, 3 wiaty

Grabanów:

- garaż

- budynek dydaktyczny siedziba ZDR w Białej Podlaskiej

- kontener – pracownia pszczelarska

- 3 garaże metalowe
- Centrum Edukacji Ekologiczno-Rolniczej

Wszystkie w/w nieruchomości i budynki LODR w Końskowoli użytkuje na podstawie umów użyczenia, natomiast kontener – pracownia pszczelarska w Grabanowie na podstawie odpłatnej umowy dzierżawy z UG Biała Podlaska.

Certyfikaty i uprawnienia.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli posiada następujące zaświadczenia:

1. „Zaświadczenie o wpisie instytucji szkoleniowej do rejestru instytucji szkoleniowych” pod numerem ewidencyjnym: 2.06/00106/2006. (informacje o wpisie corocznie aktualizowane);
2. Zaświadczenie o wpisie do „Rejestru podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin” pod numerem: 06/14/3413.

Wdrożone systemy zarządzania.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył i stosuje system zarządzania jakością odpowiadający wymaganiom normy PN-EN ISO 9001:2015 w zakresie doradztwo i promocja na rzecz rolnictwa oraz gromadzenie danych i wykonywanie analiz w odniesieniu do rozwoju polskiej gospodarki rolnej.

Elektroniczny system wspomaganie pracy doradczej.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył system sprawozdawczości elektronicznej zamieszczony na serwerze zewnętrznym firmy Internet Business Center. System jest dostępny dla pracowników wprowadzających dane przez przeglądarkę internetową w sposób ciągły. System pozwala na gromadzenie danych niezbędnych do przygotowania różnego rodzaju zestawień, podsumowań, wyliczeń w dowolnym momencie tzn. bez konieczności zbierania informacji drogą e-mailową, jak również wpisywania tygodniowych planów pracy. Obejmuje on wszystkich pracowników merytorycznych. Każdy doradca po zalogowaniu się do systemu uzyskuje możliwość wprowadzania danych nt. zrealizowanych w danym miesiącu zadań (nieodpłatnych i odpłatnych). Wprowadzone rekordy można generować w różnych układach (np.: wg realizowanych zadań, wg komórek organizacyjnych).

Tab. A. Zatrudnienie w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób	
		Stan na dzień 31.10.2017	stan na dzień 31.12.2018
1.	Dyrektor	1	1
2.	Zastępca dyrektora	1	0
3.	Dział Księgowości	8	8
4.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	5	7
5.	Dział Administracyjno - Gospodarczy	20	23
6.	Dział Teleinformatyki	3	3
7.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	9	8
8.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	7	8
9.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	5	6
10.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	8	8
11.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa <i>(Na koniec roku zweryfikowano liczbę osób w Dziale Technologii i zaliczono tylko pracowników merytorycznych a pozostałych wliczono do pozycji 14. w tabelce.)</i>	24	11
12.	Stanowisko samodzielne	2	2
13.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	210	202
14.	Pozostali pracownicy (np. pole, sad, pasieka).	24	38
Razem		327	325

Tab. B. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników	
			Stan na dzień 31.10.2017	stan na dzień 31.12.2018
1.	PZDR w Bełżycach	5	7	6
2.	PZDR w Białej Podlaskiej z/s w Grabanowie	10	17	15
3.	PZDR w Biłgoraju	14	7	9
4.	PZDR w Bychawie	6	6	6
5.	PZDR w Chełmie	15	16	13
6.	PZDR w Elizówce	6	6	7
7.	PZDR w Hrubieszowie	8	7	6
8.	PZDR w Janowie Lubelskim	7	9	6
9.	PZDR w Końskowoli	11	9	9
10.	PZDR w Krasnymstawie	10	14	14
11.	PZDR w Kraśniku	10	10	11
12.	PZDR w Lubartowie	13	11	12
13.	PZDR w Łęcznej	6	6	5
14.	PZDR w Łukowie	11	10	9
15.	PZDR w Opolu Lubelskim	7	7	7
16.	PZDR w Parczewie	7	9	8
17.	PZDR w Piaskach	5	3	4
18.	PZDR w Radzyniu Podlaskim	8	6	5
19.	PZDR w Rykach	6	4	5
20.	PZDR w Tomaszowie Lubelskim	13	10	11
21.	PZDR w Wisznicach	8	8	7
22.	PZDR w Zamościu z/s w Sitnie	19	24	24
23.	PZDR we Włodawie	8	4	3
Razem		213	210	202

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego

1. Priorytetowe działania w 2018 r. (tabela C).
2. Etapy przygotowania sprawozdania z działalności.
 - a) Pracownicy merytoryczni poszczególnych komórek organizacyjnych przygotowują swoje sprawozdania indywidualne, a kierownicy sporządzają sprawozdania z komórki organizacyjnej.
 - b) Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje opracowania sprawozdania opierając się na przesłanych sprawozdaniach i danych ze sprawozdawczości elektronicznej. Zostają sporządzone również załączniki w formie elektronicznej.
 - c) Kierownictwo Jednostki opracowuje ocenę rezultatów (*zamieszczona w części H*).
 - d) Sprawozdanie zostaje przedłożone Dyrektorowi do oceny i weryfikacji i po uwzględnieniu uwag Dyrektora zostaje przedłożone do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego, a następnie do zatwierdzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tab. C. Priorytetowe działania w 2018 r.

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	I.form	I.form	I.form	I.form	I.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
1.	Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF i ptasiej grypy, z uwzględnieniem bioasekuracji	41	848									6/ 5	2263/ 1673					
2.	Wsparcie wdrażania systemów płatności bezpośrednich w ramach WPR na lata 2015-2020:	265	6359	1	63							6/ 3	8454/ 1834			1		4
a.	upowszechnianie wiedzy na temat tych systemów, w tym zmian wprowadzonych ze skutkiem od 2018 r.											6/ 3	8454/ 1834					4
b.	upowszechnianie wiedzy, w tym przeprowadzenie szkoleń w zakresie wypełniania wniosku o płatności w formie elektronicznej, w ścisłej współpracy z ARiMR	265	6359	1	63											1		
3	Wzmocnienie działań na rzecz transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą w zakresie:	2	33	1	80	3	100					3/ 2			1/ 11	2	5	1
a.	rozwoju specjalistycznego doradztwa technologicznego	2	33									3/ 2			1/ 11		5	
b.	upowszechniania nowych rozwiązań z nauki do praktyki			1	80	3	100									2		
c.	usprawnienie przepływu informacji na temat potrzeb wymagających wsparcia nauki																	1
4.	Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 poprzez:	196	3461	1	105							16/ 19	6869/ 1290					5
a.	upowszechnianie wiedzy na temat PROW 2014-2020	196	3461	1	105							16/ 19	0/ 1290					5
b.	udzielanie porad rolnikom w ubieganiu się o środki finansowe PROW												6869/ 0					

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		brożura		ulotka		material informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/wystawy	pozostałe
		I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	I.form	I.form	I.form	I.form	I.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
5.	Promowanie działań prośrodowiskowych, przeciwdziałających zmianom klimatycznym i ułatwiających dostosowania do tych zmian:	117	2122	4	257	2	22			2	4000	13/33	4406/688	6/0	3/229			2
a.	wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin	23	366	1	67	2	22			2	4000	3/8	1612/129		0/55			2
b.	upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej	38	691									1/2	777/151		3/0			
c.	upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii	6	92									0/1	166/17		0/15			
d.	zwiększanie udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów, w tym soi non GMO oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym	10	132	1	68								509/99		0/97			
e.	upowszechnianie wiedzy i udzielanie porad w zakresie rolnictwa ekologicznego ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa	18	434	1	80							8/19	1136/137	6/0	0/62			
f.	upowszechnianie wiedzy o zarządzaniu ryzykiem produkcyjnym i rynkowym w gospodarstwie	22	407	1	42							1/3	206/155					
6.	Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi, ze szczególnym uwzględnieniem:	41	759	4	210	1	15			1	2000	13/9	1159/213		5/111	3		2
a.	wsparcia rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej	9	191	2	86					1	2000	7/7	858/167		0/83	3		2
b.	upowszechniania wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej	32	568	2	124	1	15					6/2	301/46		5/28			
7.	Upowszechnianie wiedzy na temat przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt	3	88	1	95							2/2	50/105					

II. Priorytety rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego:

1. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich – temat był realizowany poprzez - Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych metod gospodarowania, rolnictwa ekologicznego, ochrony środowiska, rozwoju przetwórstwa rolno - spożywczego, pozwalającego na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu, wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.), wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa) - (tab. 2-Z.1.A.1, Z.1.A.2, Z.1.B.1, Z.1.B.2, Z.1.B.3, Z.1.B.4, Z.1.D, Z.1.E, Z.1.L.1., Z.1.L.2, Z.1.N).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły w miesięczniku „LAR”, audycje radiowe i TV (tab. 4 -Z.2.A.1, Z.2.A.2, Z.2.B.1, Z.2.B.2, Z.2.B.3, Z.2.B.4, Z.2.D, Z.2.E, Z.2.L.1 Z.2.L.2, Z.2.N).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady, pokazy, demonstracje, promocja podczas imprez wystawienniczo -targowych (tab. 15 - Z.7.A.1, Z.7.A.2, Z.7.B.1, Z.7.B.2, Z.7.B.3, Z.7.B.4, Z.7.D, Z.7.L.1, Z.7.L.2).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.N).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 321
- b) Szkolenia wyjazdowe - 6
- c) Konferencje - 18
- d) Łączna liczba uczestników zaplanowanych form - 8589

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 1727
- b) Broszura – 2
- c) Ulotka - 7
- d) Informacje na stronę www. - 98
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 174
- f) Stoiska informacyjno-promocyjne – 16
- g) Pozostałe (audycje radiowe, audycje TV, artykuły w innych wydawnictwach) - 43

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 13184
- b) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 13184

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje -763
- b) Konkursy – 7
- c) Targi/wystawy -6
- d) Pozostałe – 7 pokazów

2. Zapobieganie i zwalczanie afrykańskiego pomoru świń;

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenia nt. „Zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiemu pomorowi świń” oraz „Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnię” (tab.2 – Z.1.B.6)
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę www, artykuły w „LAR”, - temat jest szczególnie ważny w naszym województwie ponieważ ogniska tej choroby stanowią zagrożenie do rozprzestrzeniania się na inne tereny (tab.4 – Z.2.B.6).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 41
- b) Łączna liczba uczestników zaplanowanych form - 848

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 1673
- b) Informacje na stronę www. - 6
- c) Artykuły w miesięczniku ODR - 5

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 2263
- b) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 2263

III. Priorytety działalności doradczej LODR:

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie lubelskim:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności, BHP w gospodarstwach rolnych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, spółdzielni i zrzeszeń, dofinansowania gospodarstw ze środków UE i krajowych, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanych zasad produkcji i ochrony roślin, zmniejszenie zanieczyszczania wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, tzw. program azotanowy (tab. 2- Z.1.A., Z.1.B, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.K., Z.1.L, Z.1.O).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły do miesięcznika „LAR” (tab. 4- Z.2.A., Z.2.B, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.K, Z.2.L., Z.2.O).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia – 851
- b) Szkolenia wyjazdowe - 8
- c) Konferencje - 21
- d) Łączna liczba uczestników zaplanowanych form - 20198

Działalność informacyjna:

- a) Informacje – 6691
- b) Broszura – 2
- c) Ulotka - 6
- d) Informacje na stronę www. - 110
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 173

f) Pozostałe (audycje radiowe, audycje TV, artykuły w innych wydawnictwach) - 50

g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 12

2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab. 2 – Z.1.E, Z.1.F, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.J, Z.1.M, Z.1.N).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, materiały na stronę internetową, artykuły w miesięczniku „LAR”, artykuły w innych wydawnictwach lokalnych, audycje radiowe, audycje TV - w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab.4. Z.2.E, Z.2.F, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.J, Z.2.M, Z.2.N).

- Zadanie 8. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego – porady, pokazy, demonstracje w zakresie unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi (tab.18 – Z.8.F, Z.8.J, Z.8.M).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje, w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.N).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 653

b) Szkolenia wyjazdowe - 9

c) Konferencje - 9

d) Łączna liczba uczestników zaplanowanych form – 13758

Działalność informacyjna:

a) Informacje – 3789

b) Ulotka - 1

c) Informacje na stronę www. - 66

d) Artykuły w miesięczniku ODR - 106

e) Pozostałe (audycje radiowe, audycje TV, artykuły w innych wydawnictwach) - 18

f) Stoiska informacyjno-promocyjne - 102

Działalność doradcza:

a) Porady indywidualne - 19032

b) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 19032

Działalność upowszechnieniowa:

a) Demonstracje - 244

b) Konkursy - 1

c) Pozostałe – 14 pokazów

d) Nieodpłatnie sporządzana dokumentacja do innych programów – 3842 – (Wniosek o udzielenie pomocy finansowanej na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń; Wnioski z Programu rządowego „Czyste powietrze”; Nieodpłatne sporządzanie wniosków dla producentów rolnych u których w gospodarstwach rolnych wystąpiły w 2018 r. szkody spowodowane suszą lub powodzią, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

e) Targi/wystawy - 1

3. Promowanie nowoczesnych myśli technologicznych i doradztwa

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – szkolenia prowadzone na obiektach wdrożeniowo - upowszechnieniowych LODR (poletka, sad, pasieka hodowlana, Ekotrasa) (tab. 2 - Z.1.O).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - materiały informacyjne na stronę internetową LODR, artykuły w miesięczniku „LAR”, w zakresie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli, ochrony środowiska, bioróżnorodności (tab.4 - Z.2.O).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – demonstracje upowszechnieniowe, promocja innowacyjnych rozwiązań podczas organizowanych przez LODR imprez wystawienniczo - targowych np. „Dni Otwartych Drzwi”, „Wystawy Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych” (tab. 15 – Z.7.A, Z.7.B.1., Z.7.B.2).

Działalności szkoleniowa:

a) Szkolenia - 11

b) Łączna liczba uczestników zaplanowanych form - 290

Działalność informacyjna:

a) Informacje na stronę www. - 3

b) Artykuły w miesięczniku ODR - 2

Działalność upowszechnieniowa:

a) Demonstracje - 5

b) Targi/wystawy – 6

C. Działalność merytoryczna

Podstawowym zadaniem doradztwa rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom oraz mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich.

Zadania te zgodnie z art. 4 ust. 2-5 i art. 5 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli realizował poprzez:

- doradztwo indywidualne,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- organizowanie wystaw, pokazów, kolekcji, demonstracji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego,
- sporządzanie opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej.

Z usług doradczych pracowników Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli skorzystało w 2018 r. około 115 tys. mieszkańców obszarów wiejskich. Przeprowadzono ogółem 1119 form szkoleniowych, a ich tematyka jest przedstawiona w Zadaniu 1. Wzięło w nich udział około 25 tys. osób.

Udzielano również wielu informacji i porad. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat składania wniosku na dopłaty bezpośrednie poprzez platformę e-Wniosek Plus, jak również możliwości uzyskania dofinansowania z PROW 2014 – 2020. Wiele czasu poświęcono także na propagowanie bezpiecznego chowu świń, ze względu na występujący w naszym województwie problem afrykańskiego pomoru świń (ASF).

W związku z ASF pracownicy LODR udzielali bezpłatnej pomocy przy wypełnianiu wniosków o udzielenie pożyczki nieoprocentowanej dla producentów trzody chlewnej na terenach ASF, wniosków na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” na budowę ogrodzenia gospodarstwa z trzodą chlewną na terenach ASF, wniosków o wyrównanie cen wieprzowiny w strefie ASF, wniosków o dopłaty do zlikwidowanych stad trzody chlewnej do 50 szt. na terenach ASF.

Bezpłatną pomocą w wypełnianiu wniosków o przyznanie pomocy służyliśmy również producentom rolnym, którzy ponieśli szkody w uprawach rolnych, spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy.

W XVI edycji konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2018” w kategorii gospodarstw indywidualnych drugie miejsce i nagrodę pieniężną Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznano: Państwu Anecie i Radosławowi Bakajom z Wierzbicy w województwie lubelskim.

W 2018 r. „Lubelskie Aktualności Rolnicze” zajęły I miejsce w XXVI edycji konkursu „Najlepsze Wydawnictwo Ośrodków Doradztwa Rolniczego w 2017 roku” w kategorii „Najlepsze czasopismo periodyczne”.

C.1. Zadania nieodpłatne

LODR w Końskowoli świadczył nieodpłatnie usługi doradcze w zakresie:

- prowadzenia działalności szkoleniowej (szkoleń, konferencji),
- prowadzenia działalności informacyjnej, doradczej i upowszechnieniowej wspierającej rozwój produkcji rolniczej,
- udzielania pomocy niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z UE, itp.,
- prowadzenia analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków do produkcji i rozpowszechniania informacji w tym zakresie,
- prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego,
- upowszechniania metod produkcji rolniczej przyjaznych dla środowiska,
- podejmowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, funkcjonalnego urządzania gospodarstwa domowego,
- upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenia promocji wsi jako aktywnego miejsca wypoczynku,
- współdziałania w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
- prowadzenia analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechniania tych analiz w pracy doradczej.

Zadania planowane do wykonania w 2018 r. powiązane były z wyznaczonymi priorytetami na szczeblu krajowym i wojewódzkim (tabela C.).

Zadanie 1.

Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

LODR w Końskowoli zorganizował w 2018 roku ogółem 1119 form szkoleniowych i przeszkolił ok. 25 tysięcy rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Przykładowa tematyka form szkoleniowych:

Szkolenia stacjonarne:

Z.1.A. „Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin”, „Innowacje technologiczne w produkcji roślinnej”, „Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej”; „Innowacje technologiczne w produkcji warzywniczej”; „Konserwujące systemy uprawy roli, jako nowe rozwiązania w produkcji roślinnej, warunkujące ochronę gleby, wody i klimatu”; „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie kukurydzy”; „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin bobowatych”; „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin okopowych”; „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie rzepaku”; „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie zbóż”; „Przetwórstwo i przechowywalność owoców”; „Innowacyjne rozwiązania w chowie i hodowli trzody chlewnej”; „Aspekty formalno-prawne przy zatwierdzaniu i rejestracji działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)”.

Z.1.B. „Agrotechnika roślin bobowatych drobnonasiennych”; „Agrotechnika roślin bobowatych grubonasiennych”; „Agrotechnika rzepaku ozimego”; „Agrotechnika zbóż i rzepaku”; „Agrotechnika zbóż jarych”; „Agrotechnika ziemniaków”; „Dobór gatunków i odmian jagodowych”; „Dobór gatunków i odmian ziarnkowych”; „Lista odmian zalecanych w uprawie rzepaku”; „Lista odmian zalecanych w uprawie zbóż”; „LOZ – Lista odmian zalecanych na teren województwa lubelskiego – dobór odmian”; „Nawożenie i dokarmianie roślin sadowniczych”; „Nawożenie i potrzeby pokarmowe rzepaku”; „Poplony jako czynnik zmniejszający ilość nawożenia”; „Prawidłowa gospodarka nawozowa z uwzględnieniem zasadności badania gleb i ich wapnowania”; „Prawidłowa technika zbioru i przechowywania płodów rolnych”; „Racjonalna technika ochrony roślin”; „Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych”; „Technologia uprawy strączkowych”; „Technologia uprawy zbóż”; „Uprawa roślin sadowniczych – jagodowe”; „Wpływ uprawy poplonów na żyzność gleby”; „Zapobieganie degradacji gleb poprzez zmianowanie i uprawę roślin bobowatych”; „Zasady nawożenia nawozami naturalnymi i mineralnymi”; „Zasady uprawy gleby, siewu nasion, nawożenia i ochrony roślin”; „Zmianowanie jako podstawa płodozmianu, mająca na celu poprawę plonowania roślin oraz zachowania żyzności gleb”; „Zmianowanie jako podstawa płodozmianu, mająca na celu poprawę warunków plonowania roślin warzywniczych”; „Aktualna sytuacja w hodowli bydła i produkcji mleka”; „Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa”; „Bilansowanie żywienia bydła mlecznego w oparciu o dostępne narzędzia zootechniczne”; „Chów bydła mięsnego”; „Chów bydła mlecznego”; „Chów trzody chlewnej”; „Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa 2017/2018”; „Metody odchovu cieląt i jałówek”; „Mykotosyny w paszach i sposoby ich ograniczania”; „Nosemoza pszczół”; „Pasze białkowe w żywieniu bydła”; „Poprawa efektywności produkcji mleka”; „Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości”; „Przygotowanie rodzin pszczelich do wykorzystania pożytków”; „Racjonalne żywienie bydła opasowego”; „Sporządzanie kiszonek”; „Zapobieganie biegunkom u cieląt”; „Zapobieganie stanom zapalnym wymienia u krów”; „Rejestracja i identyfikacja zwierząt, dokumentacja”; „Stosowanie zasad wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance) w gospodarstwach rolnych”; „Poprawa warunków środowiskowych w budynkach dla bydła”; „Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin w gospodarstwach rolnych”; „Bioasekuracja i profilaktyka na fermach drobiu”; „Higiena żywienia i pojenia zwierząt gospodarskich”; „Zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiemu pomorowi świń (ASF)”; „Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnię”.

Z.1.C. „Zasady prowadzenia rachunkowości uproszczonej w gospodarstwie rolnym w świetle PROW 2014-2020”; „Podatek VAT w rolnictwie”; „Formy ubezpieczeń społecznych w rolnictwie z elementami zasad ubezpieczeń majątkowych”.

Z.1.D. „Zasady i warunki produkcji metodami ekologicznymi”; „Czy produkcja ekologiczna się opłaca?”; „Dobre przykłady ekologicznego gospodarowania i innowacyjne rozwiązania”; „Uprawa wybranych gatunków metodą ekologiczną”; „Przygotowanie produktów i sprzedaż bezpośrednia (w gospodarstwie i na kiermaszach)”; „Wymogi i zasady otrzymania dofinansowania do upraw ekologicznych”; „System dofinansowania do kosztów kontroli przez Jednostkę Certyfikującą”.

Z.1.E. „Zasady zakładania i rozwijania działalności pozarolniczej na terenach wiejskich”; „Podejmowanie i prowadzenie działalności pozarolniczej”; „Budowanie oraz wzmacnianie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży”; „Instrumenty wsparcia dla organizacji pozarządowych”; „Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako narzędzie rozwoju lokalnego”; „Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu”; „Kobieta aktywna w środowisku lokalnym - motywowanie i inspirowanie do rozwoju”; „Kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu jako forma aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich”; „Motywowanie i inspirowanie do rozwoju kobiet aktywnych w środowisku lokalnym”;

„Mój twórczy potencjał, czyli jak obudzić w sobie kreatywność”; „Rękodzieło - produkt turystyczny i alternatywne źródło `dochodu”; „Zakładanie przedsiębiorstw i ich rozwój w ramach LGD”.

Z.1.F. *„Planowanie żywienia rodziny - układanie jadłospisów”; „Wpływ żywności na zdrowie człowieka – zapobieganie chorobom cywilizacyjnym”; „Wiejskie gospodarstwo domowe – między tradycją a nowoczesnością”; „Możliwości wykorzystania informacji znajdujących się na etykietach produktów spożywczych w planowaniu żywienia rodziny”; „Dobór roślin w ogrodzie ozdobnym”; „Funkcjonalne zagospodarowanie posesji wiejskiej”; „Estetyzacja najbliższego otoczenia w tym ogródków przydomowych w kontekście obowiązujących stylów i trendów”; „Rabaty w ogrodzie przydomowym”; „Wartość odżywcza produktów spożywczych. Na co zwrócić uwagę przy ich wyborze”; „Zarządzanie budżetem domowym wiejskiego gospodarstwa”.*

Z.1.G. *„Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2018 r. oraz płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020 w tym e-wniosek”; „Zasady przyznawania płatności za zazielenienie w 2018 r.”; „Dofinansowanie na założenie i rozwój działalności gospodarczej w ramach PROW”; „Restrukturyzacja małych gospodarstw”; „Modernizacja gospodarstw rolnych”; „PROW 2014-2020”; „Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania [Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników] - objętego PROW 2014-2020”; „Rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach działania - [Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich]”; „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”; „Możliwości wsparcia przedsiębiorców z obszarów wiejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego”; „Kredyty preferencyjne dostępne dla rolników”; „Możliwości wsparcia przedsiębiorców z obszarów wiejskich w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia”.*

Z.1.H. *„Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych”; „Uświadomienie potrzeby tworzenia sieci współpracy producentów w ramach łańcucha żywnościowego”; „Bezpieczeństwo żywności, GHP, GMP, HACCP”.*

Z.1.I. *„Ekonomiczne aspekty zarządzania gospodarstwem rolnym na podstawie wyników uzyskanych przez gospodarstwa z terenu województwa lubelskiego”; „Analiza finansowa poszczególnych gałęzi działalności rolniczej”.*

Z.1.J. *„Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne - wymogi, certyfikaty”; „Organizacja sprzedaży targowiskowej”; „Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z gospodarstw rolnych - obowiązki i zwolnienia”; „Rolniczy handel detaliczny jako forma sprzedaży produktów lokalnych”; „Wymagania formalno – prawne przy uruchamianiu działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego”.*

Z.1.K. *„Prawidłowa gospodarka nawozowa ograniczająca sploty substancji biogennej do wód i cieków wodnych”; „Zasady stosowania nawozów w pobliżu cieków naturalnych, zbiorników wodnych, kanałów i rowów”.*

Z.1.L. *„Integrowana ochrona zbóż”; Integrowana produkcja owoców z krzewów jagodowych „Integrowana ochrona owoców z krzewów jagodowych”; „Integrowana ochrona truskawek”; „Integrowana ochrona zbóż i rzepaku”; „Ogólne założenia integrowanej ochrony roślin”; „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie zbóż”; Rozpoznawanie i monitorowanie agrofagów w uprawach rolniczych”; „Zasady integrowanej ochrony psiankowatych”; „Modernizacja ogrzewania chlewni, kurnika, szklarni w celu zmniejszenia zużycia energii”; „Zmiany uprawy roli mające na celu zmniejszenie odparowania oraz zatrzymania wody*

w glebie (np. mulczowanie zamiast orki, orka w poprzek stoku zatrzymująca wodę z opadów); „Propagowanie budowy mikroelektrowni w programie prosumenckim - czyli właściciel instalacji OZE jest zarówno producentem jak i konsumentem energii elektrycznej (instalacje fotowoltaiczne)”; „Korzyści z posiadania instalacji OZE we własnym gospodarstwie”; „Wykorzystanie na obszarach wiejskich instalacji OZE takich jak: kolektory do podgrzewania wody, panele fotowoltaiczne, małe turbiny wiatrowe, wodne, systemy rekuperacji (wentylacja z odzyskiem ciepła), pompy ciepła (pobierające ciepło np. z gleby, powietrza), kotły na biomasę i inne”; „Propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków”; „Alternatywne do antybiotyków metody poprawy dobrostanu w produkcji trzody chlewnej”; „Przeciwdziałanie antybiotykooporności u zwierząt”; „Ochrona różnorodności biologicznej na terenach rolniczych i instrumenty wsparcia”.

Z.1.M. „Ogrody przydomowe jako miejsce zachowania tradycyjnego krajobrazu wsi i ochrony bioróżnorodności na wsi”; „Twórczość ludowa - element produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu”; „Tradycyjne zawody i rękodzieło - element produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu”; „Nasze kulinarne dziedzictwo - Smaki regionów”.

Z.1.N. „Uwarunkowania prawne prowadzenia działalności turystycznej na wsi”; „Koncepcja i funkcjonowanie Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych”; „Zagrody edukacyjne w promocji produktów lokalnych”; „Gospodarstwa opiekuńcze – perspektywy i uwarunkowania wdrażania koncepcji ich rozwoju”; „Zasady i warunki tworzenia oraz funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych”.

Z.1.O. „Aktualne przepisy prawne dotyczące dyrektywy azotanowej”; „Aktualne przepisy prawne dotyczące dyrektywy wodnej”; „Zasady i wymogi wybranych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego”; „Dokumentowanie działań rolnośrodowiskowych oraz minimalne wymogi i wymogi obowiązkowe”; „Aktualizacja zasad i wymogów dla uczestników programu rolnośrodowiskowego z PROW 2007-2013”; „Realizacja Programu na poziomie gospodarstwa”; „Program Zadań Ochronnych (PZO) – co to znaczy dla rolnika”; „Odkrywamy bioróżnorodność - warsztaty edukacyjne w ramach ścieżki dydaktycznej EKOTRASA”.

Szkolenia wyjazdowe:

Z.1.A - 3 szkolenia: „Innowacje technologiczne w produkcji roślinnej”; „Innowacje w mechanizacji produkcji zwierzęcej” – AgroTech Kielce; „Targi rolnicze Opolagra” Kamień Śląski.

Z.1.E – 1 szkolenie: „Motywowanie i inspirowanie do rozwoju kobiet aktywnych w środowisku lokalnym” – Kazimierz Dolny.

Z.1.F – 4 szkolenia: „Dobór roślin w ogrodzie ozdobnym” - 2; „Funkcjonalne zagospodarowanie posesji wiejskiej” -2 – Końskowola, Młynki.

Z.1.G – 3 szkolenia: „Wyjazd studyjny do Czech – innowacyjne wdrożenia oraz doświadczenia w organizacji grup operacyjnych wśród Czeskich sąsiadów (SIR)”; „Wyjazd studyjny do Austrii jako działanie na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla osób wdrażających innowacje na obszarach wiejskich”; „Zakładanie plantacji winorośli. Uprawa winogron, produkcja wina, soków-alternatywą dla lubelskich rolników” – Podkarpacie.

Z.1.J – 1 szkolenie: „Jakość i bezpieczeństwo żywności w małym przetwórstwie rolno-spożywczym” – Piątnica Poduchowna.

Z.1.L. – 2 szkolenia: „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie rzepaku”- Wiszniów; „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie zbóż” - Ulhówek

Konferencje:

Z.1.A. - 3 konferencje w Końskowoli, nt. „*Innowacje technologiczne w produkcji malin i truskawek*”; „*Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej. Hodowla i perspektywy produkcji porzeczek*”; „*Agrotechnika uprawy warzyw polowych w kierunku wyższych i lepszych jakościowo plonów*”.

Z.1.B. –11 konferencji nt. „*Nowe technologie w uprawie roślin strączkowych*” – Końskowola; „*Dobór gatunków i odmian jagodowych*” – Granice; „*Aktualne problemy w produkcji mleka*” – Sitno; „*IX Lubelska Konferencja Pszczelarska*” – Pszczela Wola; „*Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa*” – Grabanów; „*Konferencja dla producentów żywca wołowego*” – Końskowola; „*Perspektywy rozwoju produkcji żywca wołowego*” – Grabanów; „*Innowacje w chowie i hodowli bydła mięsnego (SIR)*” – Tuczna; „*Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości*” – Sitno; „*Innowacje w chowie i hodowli bydła mięsnego - nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej*” – Biała Podlaska; „*Nowe trendy w chowie i hodowli królików*” – Końskowola.

Z.1.C. 3 konferencje nt. „*Jednolity Plik Kontrolny_VAT*” – Grabanów; „*Mechanizm podzielonej płatności*” – Końskowola; „*Ubezpieczenia społeczne i majątkowe rolników*” – Końskowola.

Z.1.D. – 1 konferencja nt. „*Współpraca szansą na rozwój innowacyjnych metod uprawy i przetwórstwa ziół*” – Lublin.

Z.1.E. – 1 konferencja nt. „*Fundusze Europejskie na wsparcie działalności gospodarczej*” – Końskowola.

Z.1.F. – 1 konferencja nt. „*Być kobietą- profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie*” – Bełżec.

Z.1.G. – 2 konferencje nt. „*Płatności bezpośrednie w 2018 roku oraz aplikacja e-Wniosek Plus*”; „*Zasady przyznawania płatności w ramach wybranych działań PROW*” – Końskowola.

Z.1.H. – 2 konferencje nt.: „*Grupy Producentów Rolnych*” – Końskowola; „*Systemy jakości w rolnictwie*” – Końskowola.

Z.1.I. – 3 konferencje nt. „*Analiza przychodów i kosztów w aspekcie zarządzania gospodarstwem rolnym na podstawie rozliczeń podatku VAT oraz kalkulacji opłacalności produkcji*” – Końskowola; „*Finał konkursu AgroLiga 2018*” – Opole Lubelskie; „*Możliwości prognozowania zmian w rolnictwie i środowisku obszarów wiejskich*” – Końskowola.

Z.1.J. – 2 konferencje nt.: „*Zdrowe Święta - produkt regionalny i tradycyjny*” – Kraśnik; „*Wymagania formalno - prawne przy uruchamianiu działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego*” – Sitno.

Z.1.L. – 2 konferencje nt.: „*Wybrane problemy integrowanej ochrony zbóż, rzepaku, buraka cukrowego oraz roślin bobowatych na obszarze województwa lubelskiego*” – Końskowola; „*Ochrona zdrowia świń*” – Końskowola.

Z.1.N. 1 konferencja nt. „*Gospodarstwa Opiekuńcze – rozwijanie usług społecznych na obszarach wiejskich*”- *Hrubieszów*.

Z.1.O. – 1 konferencja nt.: „*Realizacja działań środowiskowych na poziomie gospodarstwa*” – *Końskowola*.

Tab. 1. Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	szkolenie	965	12913	1072	21658
2.	szkolenie wyjazdowe	5		14	461
3.	konferencja	23		33	2847
4.	Razem	993	12913	1119	24966

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>
<i>a</i>	<i>b</i>	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	37	39	0	3	3	3	40	45	575	1380
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	34	36	0	1	3	3	37	40	530	1261
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	2	2	0	2			2	4	35	103
Z.1.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	1	1					1	1	10	16
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	187	197			4	11	191	208	2694	5622
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	86	88			1	2	87	90	1124	2170
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	47	54			3	9	50	63	860	2411
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	11	11					11	11	120	148
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	1	1					1	1	10	11
Z.1.B.5.	BHP	1	2					1	2	15	34
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	41	41					41	41	565	848
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	30	30			4	3	34	33	455	727
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	16	17			2	0	18	17	245	336

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	12	11			1	2	13	13	158	320
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	2	2			1	1	3	3	52	71
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	19	18			1	1	20	19	270	514
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	12	12			1	1	13	13	175	396
Z.1.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	1	1					1	1	15	17
Z.1.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	6	5					6	5	80	101
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	37	82	1	1	1	1	39	84	498	1344
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	4	4			1	1	5	5	76	116
Z.1.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	1	1					1	1	10	16
Z.1.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	1	4					1	4	30	65
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	30	72	1	1			31	73	372	1137
Z.1.E.5.	Program LEADER	1	1					1	1	10	10
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	33	37	4	4	0	1	37	42	453	819
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	14	18			0	1	14	19	160	378
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	14	15	4	4			18	19	233	379
Z.1.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	5	4					5	4	60	62

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	414	465	0	3	1	2	415	470	4903	10160
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	216	265			0	1	216	266	2583	6422
Z.1.G.2.	PROW	193	196	0	3	1	1	194	200	2258	3666
Z.1.G.3.	Programy Regionalne	2	1					2	1	22	38
Z.1.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	3	2					3	2	40	22
Z.1.G.5.	Inne programy	0	1					0	1	0	12
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	26	20			2	2	28	22	355	397
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	23	18			1	1	24	19	282	312
Z.1.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	1	1					1	1	10	18
Z.1.H.3.	Systemy żywności	1	0			1	1	2	1	51	55
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	1	1					1	1	12	12

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	5	5			0	3	5	8	50	326
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	1	1			0	2	1	3	10	225
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	4	4			0	1	4	5	40	101
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	34	32	0	1	2	2	36	35	516	707
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	3	2			1	1	4	3	70	93
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia	23	22					23	22	276	329
Z.1.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	8	8	0	1	1	1	9	10	170	285
Z.1.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	23	19					23	19	345	406
Z.1.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	42	40	0	2	3	2	45	44	685	843
Z.1.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	1	1					1	1	10	11
Z.1.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	29	23	0	2	1	1	30	26	415	455
Z.1.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	1	2					1	2	11	29
Z.1.L.4.	Energetyka prosumencka	1	1					1	1	12	15
Z.1.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	5	5					5	5	57	77

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	1	2			1	0	2	2	40	21
Z.1.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	3	3			1	1	4	4	130	183
Z.1.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	1	3					1	3	10	52
Z.1.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa rolnego /8/	7	12					7	12	80	170
Z.1.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	1	0					1	0	10	0
Z.1.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	2	2					2	2	30	20
Z.1.M.3.	Twórczość ludowa	1	5					1	5	10	59
Z.1.M.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	1	3					1	3	10	45
Z.1.M.5.	Tradycje kulinarne	2	2					2	2	20	46
Z.1.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	5	5			1	1	6	6	93	161
Z.1.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	1	1					1	1	10	54
Z.1.N.2.	Zagrody edukacyjne	1	2					1	2	12	47
Z.1.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	2	2			1	1	3	3	61	60
Z.1.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	1	0					1	0	10	0

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	66	71			1	1	67	72	941	1390
Z.1.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1	2					1	2	10	25
Z.1.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	57	57			1	1	58	58	744	1065
Z.1.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	8	12					8	12	187	300
RAZEM		965	1072	5	14	23	33	993	1119	12913	24966

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie działalności oraz przyczyny nie wykonania zadań zaplanowanych.

Zadanie 2.

Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Doradcy i specjaliści pracujący w LODR w Końskowoli udzielali informacji w zakresie tematycznym pokazanym poniżej, dotyczących problemów z którymi zwrócili się do nich rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich, realizacji szkoleń i innych form działalności doradczej, w tym konkursów, imprez promocyjnych, targów.

Tematyka materiałów zamieszczanych na stronie internetowej w „Aktualnościach” wynikała z bieżących potrzeb i dostępnych informacji - ważniejsze wydarzenia z działalności LODR w Końskowoli, dostępne programy z PROW 2014-2020, informacje nt. ASF itp.; ponadto każdy dział ma swoją zakładkę, w której zamieszczał najbardziej aktualne informacje branżowe. Miesięcznik „Lubelskie Aktualności Rolnicze” (12 numerów, średni nakład 6162 egzemplarzy). Artykuły zamieszczane w tym wydawnictwie pisali w zdecydowanej większości pracownicy LODR.

Poniżej prezentujemy przykładowe formy działalności informacyjnej realizowane w 2018 r.

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

Informacje: Nowe technologie w uprawie zbóż - dawki nawozów i termin stosowania, dolistne dokarmianie zbóż; Zwalczanie chorób w rzepaku - optymalne terminy i preparaty; Zalecane preparaty do zwalczania szarka komośnika - technika wykonania zabiegu; Zabieg T2 w ochronie fungicydowej pszenic; Dobór rodzaju fungicydu do zabiegu w terminie T1 i T2; Dopłata do materiału siewnego, normy wysiewu i stawki dopłat; Optymalne terminy zwalczania szkodników w rzepaku; Optymalne terminy do zwalczania chwastów i chorób w pszenicy - wybór środka; Nowości w nawożeniu dolistnym, optymalne okresy stosowania stymulatorów wzrostu w zbożach; Nawożenie dolistne pszenic za pomocą RSM i mocznika z Mg SO₄; Możliwości zwalczania pędraków i chwastów w uprawie mniszka lekarskiego; Nowe technologie w uprawie zbóż ozimych; Nowe technologie w uprawie malin. Nowości odmianowe malin; Możliwości zakupu materiału siewnego grochu; Możliwości zaopatrzenia w materiał siewny jęczmienia jarego; Dopłata do materiału siewnego zbóż i okopowych; Analiza próbek gleby pod kątem pH gleby; Zakiszanie żyta; Gdzie zakupić maty dezynfekcyjne; Ekstensywne krzyżówki bydła ras mięsnych; Ocieplenie dachu obory - nowe rozwiązania; Poidła niezamarzające; Zastosowanie podgrzewanych poidel w oborach; Możliwości rozwoju gospodarstwa w kierunku przetwórstwa; Program konopny; Optymalne terminy siewu odmian przewodkowych pszenic; Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin bobowatych; Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie rzepaku; Wycięcie pędów w malinach jesiennych i usunięcie z plantacji w celu ograniczenia chorób i szkodników; Wapnowanie na podstawie analizy gleby przed zakładaniem plantacji wieloletnich, zalecenia odchwaszczania chemicznego w pasach herbicydowych; Nowe metody zbioru orzechów; Zasady pobierania próbek gleby do analizy chemicznej gleby i jej znaczenie, rodzaje analizy i ich zakres, cena usługi; Udzielenie informacji związanej z agrotechniką rzepaku oraz uprawa żyta hybrydowego; Terminy siewu zbóż ozimych; Siew pasowy rzepaku; Zakup ziarna zbóż ozimych; Wapnowanie gleb; Dostępność i rodzaj materiału siewnego, wyniki ocen COBORU; Dobór odmian roślin ozimych; Prawidłowa gospodarka nawozowa z uwzględnieniem zasadności badania gleb i ich wapnowania; Ogólne zasady- plan nawozowy; Odmiany rzepaku ozimego; Targi rolnicze w Bednarach; Uprawa rzepaku w technologii Strip - till; Dobór roślin i terminy wysiewu roślin poplonowych w ramach zazielenienia jako EFA 14a.

Broszura: IX Lubelska Konferencja Pszczelarska - nakład 350 sztuk.

Materiały informacyjne na stronie www: Monitoring szkodników w sadownictwie; Wojewódzka Konferencja Sadownicza; Innowacje technologiczne w produkcji malin i truskawek; Relacja

z konferencji „Nowe technologie w uprawie roślin strączkowych”; Innowacyjna metoda w ochronie porzeczek i agrestu; Doświadczenie z kukurydzą na obiektach LODR; Sprawozdanie z przebiegu szkolenia dla producentów mięsa wołowego; Informacja o DOD 2018 – „Kolejny Dzień Otwartych Drzwi za nami”; Pięciornik krzewiasty - *Potentilla fruticosa*; Ćma bukszpanowa - nowy i niebezpieczny szkodnik bukszpanu; VII Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego; Targi Sadownicze Best Berries w Lublinie; Towarowy sad leszczynowy; Program konopny dla rolników; Urokliwe róże z serii "Ruffles"; Uroczysta Gala Finałowa Konkursu AgroLiga 2018 w Opolu Lubelskim; Uważajmy na Barszcz Sosnowskiego; Nowość wśród róż- kolekcja Babylon Eyes.

Artykuły do miesięcznika „LAR”: Uprawa koniczyny czerwonej z przeznaczeniem na paszę; Pielęgnacja rozsady tytoniu w tunelu foliowym; Nawożenie maliny jesiennej; Uprawa rzepaku jarego; Zmiany w rejestracji środków ochrony w wybranych gatunkach krzewów jagodowych 2018 r.; Choroby kończyn u bydła; Jaki ul wybrać? (I i II część); IX Lubelska Konferencja Pszczelarska; Szarek komośnik nowy szkodnik buraków cukrowych; Poplonowe perypetie; Kruszynek w kukurydzy mile widziany; Babylon Eyes - nowe, ciekawe róże; Uprawa bobu; Nawożenie buraka cukrowego zaczyna się jesienią, a kończy wiosną; Jak minął Dzień Otwartych Drzwi w LODR w Końskowoli.

Audycje tv (w tym wywiady tv) (6): Bieżąca sytuacja i prace pielęgnacyjne w uprawach sadowniczych (Agrowieści, Panorama Lubelska); Skutki ciepłej zimy w sadownictwie (Agrowieści, Panorama Lubelska); Nowoczesne technologie w rolnictwie – zastosowanie dronów (Panorama Lubelska); Nowości szkółkarskie na VII Kiermaszu Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego (Panorama Lubelska); Wywiad TV dla portalu www.nawozy.eu na temat ochrony biologicznej kukurydzy przed omacnicą prosowianką.

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) – (1): Uroczysta Gala Finałowa Konkursu AgroLiga 2018 w Opolu Lubelskim (Dziennik Wschodni).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Targi AGRO PARK w Lublinie; Stoisko na DOD w Końskowoli; Stoisko promocyjne LODR na Targach Sadowniczych "BEST BERRIES" w Lublinie; Stoisko informacyjno - promocyjne na Dożynkach Gminnych w Stężycy kolekcja odmian zbóż i kukurydzy; Organizacja stoiska PZDR – Płockie; Święto Miodu i Mleka w Zakrzówku, prezentacja odmian malin.

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

Informacje: Informowanie o pojawieniu się szkodnika - szarek komośnik w uprawie buraków cukrowych; Informacje o szkoleniu nt. ochrony roślin uprawnych; Informowanie rolników o zwalczaniu skrzypionki w uprawie zbóż ozimych; Dobór technologii nawożenia i ochrony w zależności od warunków agrometeorologicznych; Poplony ścierniskowe termin siewu i terminy utrzymywania; Pojawienie się i sposób zwalczania skrzypionki w uprawie pszenicy ozimej; Zarejestrowane środki ochrony roślin na łubin; Zarejestrowane środki chwastobójcze oraz dawki stosowania; Zarejestrowane środki ochrony na pszenżyto ozime oraz informacja o możliwości sprawdzenia zarejestrowanych środków ochrony roślin na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Pojawienie się szkodnika - szarek komośnik w uprawie buraka cukrowego; Warunki siewu poplonów do spełnienia EFA w gospodarstwie; Fenologiczne terminy i optymalna temperatura siewu kukurydzy i ziemniaków; Najnowsze zalecenia w ochronie buraka cukrowego przed chwastami; Sporządzanie zapisek w rejestrze wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin; Terminy i dawki stosowania nawozów azotowych w pszenicy ozimej; Zasady stosowania środków ochrony roślin

w celu ochrony owadów zapylających; Nawożenie dolistne zbóż; Uprawa malin i jeżyny; LZO - lista zalecanych odmian - odmiany owsa zalecane na gleby lekkie; Prawidłowa gospodarka nawozowa - dobór wapna na gleby z kategorii średnich; Nowe środki humusowe nawożenia gleb w celu poprawy żyzności; Nawożenie rumianku pospolitego; Zapoznanie z odmianami zbóż jarych zalecanych do uprawy w 2018 roku; Miejsce wykonania badania próbek glebowych; Nowe odmiany pszenicy ozimej w woj. lubelskim; Nawozy fosforowe o spowolnionym działaniu i szybciej działające - terminy stosowania; Znaczenie roślin bobowatych w płodozmianie - zwiększenie zasobności gleby w azot; Uprawa poplonów PRSK, EFA, możliwości uzyskania dodatkowego wsparcia, zobowiązania EFA oraz ich wpływ na żyzność gleby; Odmiany pszenicy jarej zalecane do uprawy na terenie województwa lubelskiego; Obowiązek stosowania zasad IO roślin; Możliwości zakupu matek pszczelich; Możliwości hodowli strusi w województwie lubelskim; Nowe technologie w produkcji pasz objętościowych; Aktualna sytuacja w produkcji trzody chlewnej; Witaminy jako ważny aspekt w żywieniu drobiu; Aktualna sytuacja w produkcji mleka; Dobrostan w zakresie ochrony świń; Książka rejestracji bydła; Ubój gospodarczy zwierząt; Rejestracja i identyfikacja zwierząt; Współczynniki przeliczeniowe zwierząt gospodarskich na duże jednostki przeliczeniowe DJP; Normy wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych; Dodatkowe wymagania dla hodowców świń w związku z ASF; Informacja Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie stosowania antybiotyków; Emisja zanieczyszczeń do środowiska z gospodarstw zajmujących się produkcją świń; Zmiana zasad składania zgłoszeń w aplikacji CK-IRZ; Nowe przepisy, wymogi dla rolników dotyczące przechowywania nawozów naturalnych; Wymagania jakie należy spełnić przy produkcji jaj; Bezpieczeństwo i higiena pracy przy wykonywaniu zabiegów środkami ochrony roślin; Bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym; Obsługa maszyn z wałkami przekazu mocy w ciągniku; Zasady pracy z maszynami wyposażonymi w napęd WOM; Listy sprawdzające w gospodarstwie rolnym z BHP; Obowiązek przestrzegania zasad BHP w gospodarstwie rolnym, przeszkolenie pracowników zatrudnianych do prac sezonowych; Podstawowe zasady w zwalczaniu ASF; Bioasekuracja zapobiegająca występowaniu Ptasiej Grypy i ASF; Działania dot. niedopuszczenia wirusa ASF i ptasiej grypy do gospodarstwa; Najważniejsze ograniczenia występujące w związku z wirusem ASF na terenie gminy, grypa ptaków - aktualne zalecenia w zakresie bioasekuracji; Procedura składania wniosków o wyrównanie dochodu dla producentów trzody, adaptacja pomieszczeń dla bydła; Informacje o pomocy z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń; Wymogi związane z ochroną trzody chlewnej przed ASF; ASF-zmiany w przepisach; Zagrożenia wynikające z ptasiej grypy; Zabezpieczenie gospodarstw przed ewentualnym przeniesieniem wirusa ASF; Wymogi bioasekuracji w strefie czerwonej; Prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnię. Oczyszczanie i odkażanie w razie potrzeby dezynfekcja własnych środków transportu używanych do przewozu świń; Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 02.02.2018 zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń; Utrzymywanie świń w gospodarstwie w sposób wykluczający kontakt z dzikimi zwierzętami domowymi (psy, koty); Sposoby ograniczenia strat podczas przechowywania płodów rolnych; Właściwy płodozmian w gospodarstwach i jego znaczenie w zachowaniu żyzności gleby; Terminy stosowania nawozów naturalnych; Nawożenie dolistne zbóż; Termin stosowania oprysku Afalon; Warunki prawidłowego oprysku; Zabiegi herbicydowe w pszenicy ozimej; Jesienne zwalczanie chwastów w zbożach; Technologia produkcji roślinnej w siewie pszenicy ozimej; Ceny materiału siewnego zbóż; Prowadzenie obserwacji, określanie progów; Możliwość zaopatrzenia się w nowy i wydajny materiał siewny; Wyniki plonowania zbóż w ocenie COBORU za 2017 i 2018 r.; Preferowane odmiany rzepaku ozimego na terenie pow. lubelskiego; Dobór odmian rzepaku ozimego oraz jęczmienia ozimego w oparciu o rejonizację upraw; Nawożenie i zmianowanie w stanowisku po uprawie wysokobiałkowych; Dobór odmian rzepaku ozimego, nawozów mineralnych i ochrony herbicydowej; Prawidłowa gospodarka nawozowa z uwzględnieniem zasadności badania gleb i ich

wapnowania; Warunki siewu poplonów do spełnienia EFA w gospodarstwie - zmiany na poplon ozimy, zmiana lokalizacji, dobór roślin; Przygotowanie pola pod zasiew rzepaku ozimego; Jednostki energetyczne paszy; Możliwości zakupu pasz białkowych; Objawy jakie mogą wystąpić po podaniu krowom mlecznym spleśniałego zboża; Racjonalne żywienie bydła opasowego; Zakiszanie traw - kolejne pokosy; Zasady prawidłowego sporządzania kiszzonek; Spis zwierząt; Wymogi wzajemnej zgodności - prowadzenie dokumentacji w gospodarstwach; CC w gospodarstwie rolnym z produkcją mleka, możliwość odbycia szkolenia; Prawidłowe przechowywanie pasz; Wybór wentylatorów, mieszaczy powietrza przy produkcji brojlera; Stosowanie w gospodarstwie kompletnych ochron indywidualnych; Zagrożenia chemiczne i pyłowe w rolnictwie; Postępowanie w razie wypadku; Zakazy i nakazy obowiązujące w związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków wywołanej wirusem grypy A podtypu H5 i H7, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; Zasady bioasekuracji w gospodarstwie rolnym; Zasady, których należy przestrzegać w celu ochrony gospodarstwa przed wirusem ASF i ptasiej grypy; Zagrożenia wynikające z ASF; Wsparcie na inwestycje chroniące gospodarstwa przed afrykańskim pomorem świń (ASF); Informacje nt. bioasekuracji, zasad programu pomocowego i kosztów kwalifikowanych na zwrot 75% kosztów na bioasekurację poniesionych na gospodarstwo; Informacje o pomocy z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń; ASF - kwarantanna po wystąpieniu ognisk, zabezpieczenie pasz;

Broszura: 60-lecie Pasieki Hodowlanej Pożóg - nakład 400 sztuk.

Ulotka: Deserowe odmiany truskawek (Nakład 2000 szt.); Wiosenna wegetacja rzepaku ozimego - Chemiczne zwalczanie agrofagów (Nakład 2000 szt.); Soja, podstawy agrotechniki (Nakład 2000); Ziemiaki, przeznaczenie kulinarne (Nakład 2000).

Materiały informacyjne na stronę www: Nawożenie dolistne kukurydzy; Nowe przepisy dotyczące zatrudnienia przy zbiorach; Siew soi - o czym należy pamiętać; Jak przetrzymać zboża i rzepak na Lubelszczyźnie?; Wczesnowiosenne zabiegi agrotechniczne na plantacjach zbóż ozimych; Nowe odmiany soi w rejestrze; Uprawa i plonowanie soi na polu doświadczalno - wdrożeniowym w Pożogu II; Informacja o szkoleniu powiatowym nowości w uprawie truskawek; Informacja ze szkolenia powiatowego nt. „Pokaz cięcia drzew owocowych”; Bezpieczne i skuteczne zwalczanie chwastów w sadach i na plantacjach roślin jagodowych; Pogłowie świń w Polsce; Program wołowina 2022; IX Lubelska Konferencja Pszczelarska w Grabanowie; Strategia rozwoju i poprawa jakości wołowiny; Konferencja dla producentów mleka; Konferencja dla producentów żywca wołowego; Bezpieczeństwo i higiena pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich - nowe przepisy; Pomoc z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń; ASF - niebawem bioasekuracja w całym kraju; Zmiany w rejestracji zwierząt; Czasowe zezwolenie na stosowanie zapraw nasiennych w buraku cukrowym; Doświadczenia - zboża – Sprawozdanie; Doświadczenia - rzepak – Sprawozdanie; Prace polowe Sezon 2017/2018; Pozwolenie czasowe na stosowanie zapraw neonikotynoidowych w burakach cukrowych; Rośliny bobowate - podsumowanie sezonu na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Pożogu II; Zabezpiecz opryskiwacza przed zimą; Relacja ze szkolenia pt. „Agrotechnika zbóż i rzepaku. Lista odmian zalecanych na Lubelszczyźnie w 2018 roku”; Relacja ze szkolenia dla pracowników WIORiN z zakresu odmianoznawstwa na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Pożogu II; Działo się na naszych polach. Przyszłość w rolnictwie - skanery glebowe; Relacja z DOD na polu doświadczalno-wdrożeniowym oraz z pokazu zastosowania ochrony biologicznej w kukurydzy przeciwko omacnicy prosowiance; Susza – szkolenia dla pracowników LODR i samorządowców; Relacja z konferencji „Ochrona zdrowia świń”; Konferencja „Nowe trendy w chowie i hodowli królików”; Wsparcie Rynku Produktów Pszczelich w sezonie 2018-2019; Wyjazd studyjny na II Ogólnopolską Wystawę Królików do Boguchwały połączoną z konferencją oraz oceną zwierząt; Szkolenie wewnętrzne dla doradców „Przepisy ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza oraz wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska

(produkcja zwierzęca) oraz bezpieczeństwo pasz”; Wyniki XXXII Wystawy Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie, Wystawa i ocena królików rasowych; Nowe obowiązki rolników- ARIMR uruchomiła nowy portal do rejestracji zwierząt - Portal IRZplus; Informacja dla hodowców drobiu; Refundacja 75% wydatków poniesionych przez producentów świń; Rosnący problem Salmonelli.

Artykuły do miesięcznika „LAR”: Kiermasz Roślin Ozdobnych; Soja nie taka straszna; Niezwykłe rośliny do domu – żywe kamienie; Spółdzielnia Mleczarska Ryki rozwój i synergia; Ochrona upraw ziemniaków przez wirusami; Dywersyfikacja gatunkowa w krzewach owocowych – róża jabłkowata „Karpatia”; Znaczenie uprawy roślin strączkowych; Truskawka na agrowłókninie; Nadal groźne choroby ziemniaków; Dywersyfikacja gatunkowa w ziarnkowych – grusze; Zwalczenie chwastów w łubinach; Sadzimy ziemniaki cz. II; Jak ratować plantacje pszenicy ozimego uszkodzoną przez mrozy?; Uprawa i plonowanie soi na polu DW w Pożogu II; Przygotować sadzeniaki i posadzić w terminie; Dogłębne nawożenie rzepaku ozimego wiosną; Nawożenie kukurydzy; Truskawki w nietypowym terminie; Mikroelementy w nawożeniu warzyw; Mleko z pastwisk - nowe szanse; Uprawa pasternaka; Czy warto inwestować w konstrukcje antygradowe?; Wpływ zawartości próchnicy na jakość gleb; Zwalczenie szkodników w zbożach; Technologia uprawy mniszka lekarskiego; Uprawa roślin na nawóz zielony; Opryskiwacz po zabiegu należy umyć; Uprawa i plonowanie kukurydzy na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Pożogu II; Ochrona cebuli; Zalecana Lista Odmian Ziemiaka; Cięcie pielęgnacyjne jabłoni; Tillandsia ciekawa ozdoba do domu; Agrotechnika traw pastewnych w uprawie polowej; Choroby przechowalnicze ziemniaków; Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe z pszenicą ozimą; Czosnek - jak uzyskać dobre plony; Przetrwają uparci z pasją – opis gospodarstwa prowadzącego chów i hodowlę trzody; Zapiaszczenie jelit u koni; Perspektywy produkcji żywca wołowego - wnioski z konferencji; Legowiska dla krów mlecznych; Biała gęś w chowie przyzagrodowym; Ściółka w kurniku; Koza sandomierska powraca; Chów szynszyli; Bydło mięsne Highland Cattle; Jak produkują wieprzowinę w Kolonii Bystrzyckiej; Profilaktyka chorób- pielęgnacja racic; Zwalczenie chorób wirusowych bydła; Warroza - główny problem pasiek; Prawidłowe żywienie krów zasuszonych; Żywienie owiec Uhruskich; Rozród królików i wychów królicząt; Behavior trzody chlewnej; Światło w budynkach inwentarskich; Produkują i przerabiają soję w gospodarstwie; Obora przyjazna dla krów; Bezpieczna obsługa maszyn i urządzeń w gospodarstwie rolnym; ASF - zagrożenie dotarło i do nas; Bioasekuracja obowiązkowa w całym kraju; Afrykański pomór świń; Rośliny bobowate - podsumowanie sezonu wegetacyjnego; Polskie zioła przyszłością dla rolnictwa; Pozostałości herbicydów w roślinach; Topinambur, czyli słonecznik bulwiasty; Rolnicy- podróżnicy; Uprawa selera naciowego; Ekologiczna uprawa fasoli; Wyniki doświadczeń z pszenicą ozimą; Przygotowanie gleby pod uprawę warzyw; Polowa uprawa papryki; Desykacja ziemniaka; Borówka wysoka – odmiany; Co dalej z uprawą jagody kamczackiej?; Porównanie kosztów założenia sadu jabłoniowego; Uprawa w pojemnikach; Warunki przechowywania zbóż; Wykorzystanie słomy w nawożeniu; Susza 2018; Przechowywanie ziemniaków; Zwalczenie chwastów w zbożach jesienią; Uproszczenia w uprawie roli, wady i zalety; Choroby roślin okopowych; Hodowla pstrąga tęczowego; Alternator - co zrobić, gdy się zepsuje; Zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródła rolniczego; Nie zrezygnowali z produkcji świń; Konferencja „Współpraca szansą na rozwój innowacyjnych metod uprawy i przetwórstwa ziół na Lubelszczyźnie”; Produkcja wołowiny wysokiej jakości; Rasy zachowawcze bydła cieszą się zainteresowaniem hodowców; Metody odchowu i żywienia cieląt na opas; Zwalczenie gryzoni w budynkach inwentarskich; 45 lat pracy hodowlanej nad kucem felińskim; Przygotowanie rodzin pszczelich do zimowania; Rodziny biznes i pasja; Wystawa w Sitnie; Choroby metaboliczne krów; Skutki stresu cieplnego u drobiu; Wywiad z rolnikiem na temat sytuacji na rynku mleczarskim; Bioasekuracja i dobrostan w gospodarstwach utrzymujących świnie; Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa- IX Lubelska Konferencja Pszczelarska w Grabanowie; Wsparcie Rynku Produktów Pszczelich w sezonie 2017-2018; Wentylacja

w budynkach inwentarskich; Nowe spojrzenie na żywienie prosiąt; Podstawowe zasady bhp przy obsłudze zwierząt; Kleszcze groźne także dla zwierząt.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) – (5): Konferencja nt. bydła mięsnego w Grabanowie - tematyka wykładów. ASF (Radio BiPer); Zimowanie roślin - zboża, rzepak - obecna sytuacja na polach (Radio Lublin); Informacja na temat stanu upraw i mrozoodporności (Radio Lublin); Aktualne problemy w pszczelarstwie (Internetowe Radio Biper); Susza w uprawach rolniczych (Radio Lublin).

Audycje tv (w tym wywiad tv) – (18): Problemy i zagrożenia w uprawie truskawek (TVP Lublin); Aktualna sytuacja na plantacjach rzepaku ozimego (Portal Nawozy EU); Uprawa, nawożenie i siew zbóż jarych (Agro Wieści); Obecna sytuacja na polach - zboża, rzepak (TVP Lublin); Informacja nt. tematyki konferencji - produkcja wołowiny w Polsce i na Lubelszczyźnie (TVP Lublin); Skutki suszy w uprawach rolniczych (AgroWieści); Susza w województwie lubelskim (TVP Lublin); Susza w uprawach jagodowych (TVP Lublin); XXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń w Sitnie; Wywiad dla portalu nawozy.eu dot. przygotowania stanowiska pod soję, doboru odmiany (cz. I) i nawożenia soi (cz. II), Błędy, problemy w uprawie soi i podsumowanie (cz. III); Wpływ temperatury na rozwój chorób ozimin (Portal Nawozy Eu); Jesienna ochrona rzepaku przed szkodnikami (Portal Nawozy Eu); Nawożenie przedsiewne ozimin - termin stosowania (Portal Nawozy Eu); Plonowanie zbóż w aspekcie suszy. Aktualne zabiegi uprawowe. (TVP Lublin); Prace doświadczalne na polu DW w Pożogu II oraz rola zapylaczy w uprawie rzepaku (TVP Lublin); Charakterystyka pomologiczna gatunków i odmian roślin sadowniczych - Letni weekend w TVP 3 Lublin; Jakość owoców, wpływ wyznaczenia właściwego terminu zbioru na jakość jabłek deserowych. Zbiory owoców miękkich (TVP Lublin, Panorama Lubelska i Agrowieści).

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) – (9): Szacunkowe zbiory truskawek w 2018 r. a zagrożenia w uprawie (Dziennik Wschodni); Wywiad na temat obecnej sytuacji rzepaku (www.agropolska.pl); Wywiad nt. Odmiany ziemniaków jadalnych w naszym rejonie (tygodnik Echo Katolickie); Wywiad na temat uprawy czarnego bzu (Echo Katolickie); Wystawy dawniej i dziś (Dziennik Wschodni); Polskie zioła przyszłością dla rolnictwa (Agro Wieści); Czy ceny ziemniaków pójdą jeszcze w górę (Wieści Rolnicze nr 11 (95) listopad 2018); Desykacja - ważny zabieg na plantacji ziemniaków (Wieści Rolnicze nr.8 (92) 2018); Laury dla hodowców - wyniki XXXII Wystawy Zwierząt Hodowlanych (Tygodnik Zamojski).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Stoisko informacyjne na polu doświadczalnym w Pożogu w DOD; Przygotowanie stoiska na 60-lecie pasieki hodowlanej w Pożogu.

Z.2.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

Informacje: Wymóg prowadzenia ewidencji uproszczonej, uwzględnianie faktur, umów sprzedażowych i zakupowych; Prowadzenie uproszczonej rachunkowości rolnej w związku z korzystaniem z pomocy unijnej w ramach działania Premia dla młodych rolników; Zasady JPK; Zasady rozliczania VAT przez biuro rachunkowe LODR; Podatek VAT w rolnictwie, zasady, podstawowe informacje; Obrót ziemią, kredyty preferencyjne na zakup ziemi; Zasady przyśpieszonego zwrotu podatku VAT; Zasady ubezpieczenia upraw w gospodarstwie rolnym oraz dopłaty do materiału kwalifikowanego zbóż; Kiedy w ZUS, kiedy w KRUS, pierwszeństwo ZUS-u nad KRUS-em, aktualne stawki w 2018 r.; Obowiązek prowadzenia rachunkowości uproszczonej dla potrzeb działania Restrukturyzacja małych gospodarstw; Zasady prowadzenia rachunkowości rolnej, sposób wyliczenia wielkości ekonomicznej dla poszczególnych upraw; Moment powstania obowiązku podatkowego u zbywcy; Procedura rezygnacji z VAT na zasadach ogólnych i powrotu na ryczałt; Kolejność numeracji faktur; Numer konta do wpłaty podatku VAT do US; Zakup środka trwałego; Obowiązek podatkowy przy dzierżawie; Podzielona płatność w rozliczeniach VAT; Korzyści z prowadzenia

rachunkowości rolnej; Wystawienie faktury VAT RR; Zasady naliczania składki KRUS; Zasady ubezpieczenia rolników wynikające z prowadzenie hipoterapii; Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2018 roku dofinansowanych z budżetu państwa, korzyści z tego wynikające np. tańsze kredyty klęskowe itp.

Materiały na stronę www: Informacja na stronie LODR o szkoleniu w Grabanowie „Jednolity Plik Kontrolny VAT”; Informacje do zakładki Biura Rachunkowe – „Nowe wzory deklaracji VAT”; Obowiązek przekazywania struktur JPK na żądanie organu podatkowego; Podzielona płatność podatku VAT; Ubezpieczenia społeczne i majątkowe rolników.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Sprzedaż towarów poza granice UE; Wykorzystanie wyników rachunkowości rolnej PL FADN w zarządzaniu gospodarstwem rolnym oraz w doradztwie; Nota korygująca; Czynny żal podatnika; Kasy fiskalne; Podatki po nowemu; Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2018 roku; Zasady obrotu ziemią; Ubezpieczenie rolnika w KRUS a prowadzenie działalności pozarolniczej; Jak kształtuje się dochód rodzin rolników w gospodarstwach rolnych; Podzielona płatność podatku VAT; Rachunkowość rolna; Opłacalność produkcji żywca wieprzowego; Od 1 stycznia 2019 wyższe stawki podatku dochodowego od działów specjalnych produkcji rolnej; Rachunek VAT; Rolnik ryczałtowy - rozliczenie VAT; Należyta staranność w kontaktach z kontrahentami; Nie dopilnujesz, poniesiesz karę; Ubezpieczenie zwierząt hodowlanych; Ubezpieczenia społeczne rolników a możliwość pracy zarobkowej oraz prowadzenia działalności gospodarczej przez rolnika; Ubezpieczenia w rolnictwie.

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne

Informacje: Zalety wejścia w program rolnictwo ekologiczne oraz zmiany w ekologii; Ekologiczna uprawa warzyw; Ochrona grzybowa truskawki w gospodarstwie ekologicznym; Możliwości uprawy ziół w gospodarstwie ekologicznym; Wykaz nawozów do stosowania w rolnictwie ekologicznym; Wykaz środków ochrony roślin dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym; Ekologia – pakiety, stawki dopłat, certyfikacja; Możliwości uprawy ziół w ekologii w tunelach; Zasady przedstawiania gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne metody produkcji; Wykaz jednostek certyfikujących; Dodawanie nowych działek do pakietu już realizowanego w przypadku rolnictwa ekologicznego; Dopłaty do upraw ekologicznych, możliwości refundacji kosztów certyfikacji; Warunki i możliwości sprzedaży produktów certyfikowanych ekologicznych z własnego gospodarstwa; Możliwość wprowadzenia do uprawy maliny w posiadanym zobowiązaniu ekologicznym; Zasady programu Rolnictwo Ekologiczne w PROW 2014-2020; Zasady płodozmianu w rolnictwie ekologicznym; Sprzedaż owsa z gospodarstwa ekologicznego; Minimalna obsada maliny na hektar plantacji; Sposób naliczania zwrotu za kontrolę gospodarstwa ekologicznego; Zasady wprowadzenia produkcji metodami ekologicznymi; Możliwości sprzedaży pszenicy jarej z gospodarstwa ekologicznego; Optymalna obsada DJP na ha użytków rolnych w gospodarstwie ekologicznym; Możliwości sprzedaży pestki dyni ekologicznej; Wysokość dopłat do rolnictwa ekologicznego w okresie konwersji; Zasady łączenia produkcji ekologicznej i konwencjonalnej w gospodarstwie; Ekologia – pakiety, stawki dopłat, certyfikacja itp.; Pochodzenie materiału siewnego w gospodarstwie ekologicznym; Analizy kosztów wyprodukowania dyni w systemie rolnictwa ekologicznego; Zasady sprzedaży produktu ekologicznego z gospodarstwa; Minimalna obsada aronii, porzeczki czarnej i bzu czarnego na hektar plantacji; Możliwości sprzedaży owsa z certyfikatem produkcji ekologicznej; Ekologiczna uprawa malin; Wymagana dokumentacja do kontroli przez Jednostkę certyfikującą; Uprawa łubinu na nasiona; Minimalna obsada truskawki na hektar plantacji; Sprzedaż ekologicznych jabłek; Sprzedaż ekologicznej maliny; Zasady znakowania produktów ekologicznych do sprzedaży; Dostępność produktów ekologicznych na rynku; Sprzedaż ekologicznej porzeczki; Możliwość dołączenia TUZ do istniejącego zobowiązania ekologicznego; Zasady zmian we wniosku ekologicznym.

Materiały na stronę www: Aktualizacja wykazu nawozów i środków poprawiających właściwości gleby do stosowania w rolnictwie ekologicznym; Systemy jakości w rolnictwie; Współpraca szansą na rozwój innowacyjnych metod uprawy i przetwórstwa ziół na Lubelszczyźnie; Najlepsze gospodarstwo ekologiczne w Polsce w 2018 roku; Wykaz środków ochrony roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym; Aktualizacje wykazu środków ochrony roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Cebula uprawą ekologiczną; Uprawa kozłka lekarskiego w gospodarstwie ekologicznym; Pstrągi z Chodelki; Nawożenie w rolnictwie ekologicznym; Dokumentacja gospodarstwa ekologicznego; Rolnictwo ekologiczne w powiecie ryckim; Uprawa gryki w gospodarstwie ekologicznym; Dokumentacja gospodarstwa ekologicznego; Dobór gatunków i odmian oraz zalecenia w uprawie warzyw ekologicznych; Zastosowanie materiału rozmnożeniowego w gospodarstwie ekologicznym; Ekologiczne metody zwalczania zachwaszczenia w uprawach; Srebrny ekorolnik z Luszawy; Wykorzystanie ziół w ekologicznej ochronie roślin; Odstępstwa w produkcji ekologicznej; Uprawa żyta metodą ekologiczną; Siejemy międzyplony; Reklama dźwignią handlu, czy manipulacji; Zobowiązanie na gruntach ornych - jak otrzymać płatność ekologiczną; Malina uprawiana metodami ekologicznymi.

Z.2.E.Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Informacje: Planowany termin naboru na działalność pozarolniczą; Kryteria działania „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”; Zasady pisania biznesplanu; Szczegółowy wykaz działalności pozarolniczych z rozporządzenia; Możliwości skorzystania ze środków ARiMR na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej; Finansowanie agroturystyki, Kurs obrotu środkami ochrony roślin; Przedstawienie ogólnych informacji dot. zakładania działalności gospodarczej, wysokości składek ZUS obowiązujących od 2018 roku; IV Forum Kobiet w 2018 r.; Założenie i prowadzenie działalności pozarolniczej - wymogi prawne; Warunki i tryb przyznawania pomocy na rozpoczęcie działalności pozarolniczej; Zasady rejestracji Kół Gospodyń Wiejskich w ARiMR; Możliwości pozyskania wsparcia finansowego poprzez rejestrację KGW w ARiMR w myśl nowej ustawy z 04.10.2018 r. o KGW.

Materiały na stronę www: Nowe prawo przedsiębiorców - Konstytucja Biznesu 2018; Mój twórczy potencjał, czyli jak obudzić w sobie kreatywność; Warsztaty carvingu podczas DOD; Nowa ustawa podpisana - dotyczy KGW; Formy pomocy dla producentów rolnych poszkodowanych przez suszę; Konferencja 100 lat praw wyborczych kobiet. Praca, rodzina, rozwój – perspektywa równych szans; Fundacja Wspomagania Wsi zaprasza na kolejne warsztaty; XX Jubileuszowe Święto Jesieni w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą; VIII Ogólnopolski Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich w Licheniu Starym; Bezpłatne wyjazdy studyjne; Fundacja Wspomagania Wsi zaprasza na warsztaty; Konkurs „Bitwa regionów- Bitwa na smaki”; X Forum Kobiet Aktywnych w Nałęczowie.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Zmiany dot. zakładania i funkcjonowania spółdzielni socjalnych; Lider społeczności wiejskiej – sołtys; 750-lecie Grabowca; Gmina Krynice- wywiad z Panem Wójtem; Konstytucja biznesu – nowe prawo dla małych i średnich przedsiębiorstw; Koła Gospodyń Wiejskich - zmiany po wejściu w życie nowej ustawy; „Święto Jesieni" w Kazimierzu Dolnym; Godziszów gryką stoi; Święto ziół w Pratulinie i Cieleśnicy; Śladami kobiecej tożsamości.

Stoisko informacyjno-promocyjne: Stoisko na Regionalnym Zjeździe Pszczelarzy - współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Pszczół i uroczystościach gminnych.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego

Informacje: Omówienie zagadnień poruszanych na planowanym szkoleniu dla członków Stowarzyszenia z zakresu racjonalnego odżywiania; Prawidłowe następstwo roślin po sobie w ogródkach przydomowych, aby nie kumulowały się choroby i szkodniki, odmiany kwiatów odstraszające szkodniki; Racjonalne żywienie rodziny wielopokoleniowej; Przeciwdziałanie antybiotykooporności u ludzi i zwierząt; Terminy nasadzeń ogródka ziołowego na wiosnę; Nasadzenia krzewów jesienią, terminy i dobór odmian; Informacje oraz zaproszenia do udziału w spotkaniu liderów społeczności wiejskich i ekologów, którym bliskie są tematy agroekologii, świadomości konsumenckiej i ekologicznej oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Materiały na stronę www: Selen w żywieniu człowieka; Chemia w żywności; Doradcy LODR na Festiwalu Wieprzowiny, Mleka i Miodu.

Artykuły w „LAR”: Czerwcowe Biesiadowanie; Żurawina -Lek Prosto z Natury; Z działki na stół; Wiosna pełna witamin; Prozdrowotne właściwości soi; Dynia dla zdrowia i urody; Rośliny cebulowe; Rośliny na różne stanowiska w ogrodzie; Przydomowy ogródek warzywny; Żywopłoty jako ogrodzenie lub osłona; Kształtowanie postaw proekologicznych - edukacja terenowa w powiecie janowskim; Każdy z nas jest inny, dlatego każdemu inne jaja smakują; Chemia w żywności; Dokumentacja gospodarstwa ekologicznego; Gospodarka o obiegu zamkniętym a rolnictwo; Kompostowniki; Estetyzacja zagrody wiejskiej – szkolenia wyjazdowe.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Informacje: z zakresu dostępności uruchamianych działań PROW 2014-2020 zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronie MRiRW, zmian przyznawania dopłat do ONW, zasad przyznawania płatności bezpośrednich przy jednoczesnym spełnianiu wymogów zazielenienia i dywersyfikacji, platforma E-wniosek Plus, płatności do zwierząt, płatności do małych gospodarstw, dostępności do kredytów preferencyjnych, komercyjnych czy leasingu, możliwości uzyskania wsparcia przy sytuacjach kryzysowych czy nadzwyczajnych, Informacja o naborze wniosków z działania - Pomoc dla posiadaczy świń utrzymujących nie więcej niż 50 sztuk zwierząt, którzy otrzymali od powiatowego lekarza weterynarii nakaz wstrzymania produkcji wieprzowiny z powodu niespełnienia wymagań związanych z ASF; Pomoc finansowa na wyrównanie dochodów producentów trzody chlewnej z terenów objętych ASF; Stawki dopłat bezpośrednich za 2018 rok w celu rozliczenia z dzierżawcami; Dodatkowe płatności w uprawie pomidora, truskawki; Zasady zarejestrowania się na platformie e - Wniosek Plus; Płatności do łubinu; Informacja nt. korekty wniosku; Jaka jest dopłata do roślin wiążących azot; Termin likwidacji poplonów zgłoszonych do EFA; Poplony ścierniskowe w ramach EFA- dopłaty bezpośrednie; Wypełnienie oświadczenia do ARiMR o skróceniu terminu EFA; Zmiany do wniosku na dopłaty obszarowe, uzupełnienie w zapisach realizowanych pakietów; Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; Budowa płyty obornikowej - wniosek do ARiMR; Dopłaty do materiału siewnego oraz restrukturyzacji małych gospodarstw; Zasady dofinansowania do płyt obornikowych na OSN; Modernizacja gospodarstw rolnych - działy specjalne produkcji rolnej - produkcja pieczarek; Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej; Koszty kwalifikowalne w ramach Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze; RMG - założenia i realizacja biznesplanu, przeszkody do podpisania umowy, rozdzielnosc majątkowa a siedziba stada itp.; Premia MR, warunki, zasady i wymogi uzyskania, punktacja, uzupełnienie wykształcenia, realizacja biznesplanu zgodnie z założeniami itp.; Kryteria dostępu do działania modernizacja gospodarstw rolnych; Przekazanie ziemi; Działalność pozarolnicza - środki trwałe przy wynajmie pokoi; Działalność pozarolnicza - zasady naboru, punktacja, innowacyjność; Nabór wniosków suszowych; Zobowiązania beneficjenta przy zakładaniu działalności pozarolniczej; Zasady

doboru maszyn rolniczych w ramach PROW 2014 – 2020; Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi; Przygotowania dokumentacji związanej z konkurencyjnym wyborem oferentów; Kredyty preferencyjne na zakup ziemi - banki, zabezpieczenie, warunki; Kredyt preferencyjny na założenie plantacji malin - warunki i zasady; Zasady otrzymania kredytu na zakup środków do produkcji rolnej; Kredyty preferencyjne suszowe; Warunki uzyskania kredytu kłęskowego; Informacja na temat Programu rządowego „Czyste powietrze” - zasady naboru wniosków; Niezbędne dokumenty do KOWR na zakup ziemi; Rękojmia na zakup gruntów.

Materiały na stronę www: Uwaga!!! Rolniku uległ zmianie termin składania wniosków o płatności bezpośrednie; Wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie gruntów- nabór od 1 czerwca do 31 lipca; Płatności bezpośrednie w 2018 roku oraz aplikacja e – Wniosek Plus; Dopłaty bezpośrednie w 2018 roku dla gospodarstw poniżej 10 ha; Zmiany w dopłatach bezpośrednich w 2018 roku; Płatności bezpośrednie w 2018 roku; Modernizacja gospodarstw rolnych dla obszarów A,B i C; Premie dla młodych rolników - nabór od 29 czerwca do 30 lipca 2018 r.; Nabór wniosków - Restrukturyzacja małych gospodarstw; Wpis do Rejestru producentów surowca tytoniowego; II-ga tura szkoleń dla osób korzystających z działania „Restrukturyzacja Małych Gospodarstw” i „Premie dla Młodych Rolników” zakończona; Szkolenia dla osób korzystających z działania „Restrukturyzacja Małych Gospodarstw” i „Premie dla Młodych Rolników”; Wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producentów świń na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem ASF; Zasady przyznawania płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020; Modernizacja gospodarstw rolnych - nabór od 19 lutego do 20 marca 2018 r.; Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój - informacja o naborze wniosków; Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów; Dopłaty do materiału siewnego od 15 stycznia do 25 czerwca 2018 roku; Nieoprocentowana pożyczka na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych; Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych kłęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof; Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej- nabór od 15.10.2018r. do dnia 13.11.2018r.; Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi; Ulga termomodernizacyjna; Program „Czyste Powietrze”; Pomoc suszowa uprawy rolne; Pomoc suszowa stawy rybne; Pomoc finansowa dla rolników którzy ponieśli straty w uprawach rolnych w wyniku suszy lub powodzi; Pomoc dla rolników, którzy ponieśli straty spowodowane suszą.

Artykuły do „LAR”: Wnioski o dopłaty- nowe zasady; Zmiany w Zazielenieniu od 2018 r.; Jak zdobyć 100 tys. zł na pierwszy biznes cz. I; Zmiana konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców w ramach PROW 2014-2020; Zobowiązania młodych rolników wobec ARIMR w świetle PROW; Istota działań w ramach PROW 2014-2020; Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój; Fundusze na rozwój gospodarstw z PROW 2014-2020 – wybrane działania planowane do uruchomienia w 2018 r.; Dopłaty do materiału siewnego w 2018 r.; Pomoc dla rolników z terenów objętych ASF; Rozliczenie podatku dochodowego emeryta lub rencisty przez KRUS; Wpływ właściwości gleb na ich przydatność rolniczą; Zmiany w zasadach przyznawania „Restrukturyzacja małych gospodarstw” i „Młody Rolnik”; Jak zdobyć 100 tys. zł na pierwszy biznes cz. II; Grupowanie maszyn w ramach PROW 2014-2020; Restrukturyzacja małych gospodarstw - zobowiązania beneficjentów; AgroLiga; Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości; Promocja właściwego wykorzystania środków z PROW i kredytów preferencyjnych przez gospodarstwo zgłoszone do AGROLIGI-2018; Wielkość ekonomiczna a pomoc z PROW; Pieniądze za przekazanie małego gospodarstwa; Wsparcie na zalesienie gruntów - trwa nabór wniosków; Zmiany w planowanej inwestycji w ramach „Premii dla młodych rolników” PROW 2014-2020; Bony na innowacje dla MŚP etap I; Kredyty kłęskowe w 2018 roku; Nowy kredyt obrotowy na zakup rzeczowych środków do

produkcji rolnej; Pomoc dla zadłużonych gospodarstw rolnych; Charakterystyka Vice Mistrzów AgroLiga 2018; Program "Czyste Powietrze"; Otwarte Strefy Aktywności (OSA) w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej; Gala Agroligi 2017 w Warszawie Etap Krajowy.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) – (4): Restrukturyzacja małych gospodarstw (Radio Lublin); Dopłaty obszarowe - kampania 2018 (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiad tv) – (2): Aplikacja e - Wniosek Plus (TVP 3 Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach – (9): Nowe zasady składania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich (Wieści Gminne); Zmiany w dopłatach bezpośrednich w 2018 roku (Głos Ziemi Bychawskiej); Wniosek o dopłaty obowiązkowo przez Internet (Wiadomości Gminne – Biała Podlaska); Zmiany w Zazielenieniu od 2018 r. (Wiadomości Gminne – Biała Podlaska); PROW 2014-2020 - Zalesianie gruntów rolnych (Kurier Gminy Puławy); Nowe nabory wniosków ogłoszone (Wiadomości Gminne – Biała Podlaska); PROW 2014 – 2020 (Echo Katolickie); PROW 2014 - 2020 (Echo Katolickie).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Stoisko informacyjne na Kiermaszu roślin ozdobnych.

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku

Informacje: Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych i możliwości skorzystania przez grupy ze środków pomocowych; Konferencja „Grupy Producentów Rolnych”; Wsparcie na przystąpienie do systemów jakości - termin naborów wniosków; Możliwości zwrotu za kontrolę systemów jakości QMP dla producentów bydła mięsnego.

Materiały informacyjne na stronie www: Jakość i bezpieczeństwo żywności w małym przetwórstwie rolno-spożywczym - relacja z wyjazdu studyjnego na Podlasie w dniach 5-6.09.2018 r.

Artykuły w „LAR”: Gospodarstwo Piotra Korszenia; Tworzenie i funkcjonowanie grup producentów rolnych; Jak założyć grupę producencką; Moda na winnice.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym

Informacje: Opłacalność produkcji rolniczej, płodów rolnych, środków do produkcji, cen targowiskowych, organizacji pracy w gospodarstwie, korzystania z programów internetowych do zarządzania gospodarstwem.

Materiały informacyjne na stronie www: Umowa „Pomoc przy zbiorach”; Blok cenowy; Bezpieczne wakacje na wsi; Informacja rynkowa dotycząca cen skupu zbóż, żywca, owoców, ceny targowiskowe.

Artykuły w „LAR”: Opas bydła mięsnego w cyklu otwartym - czy to się opłaca; Koszty uprawy jęczmienia jarego; Co z uprawą buraka cukrowego w tym sezonie; Jednostkowe koszty eksploatacji sprzętu rolniczego; Analiza kosztów i opłacalności uprawy kukurydzy na ziarno; Comiesięczne informacje rynkowe; Opłacalność produkcji pszenicy ozimej; Ceny ziemi rolnej w 2018 r.; Zasady doboru i koszty eksploatacji środków transportowych – przyczep rolniczych w gospodarstwie rolnym; Uwagi do zasad prowadzenia inwestycji w rolnictwie; Obrót ziemią rolną; Transport w rolnictwie.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

Informacje: Sprzedaż bezpośrednia - przepisy prawne; Zasady sprzedaży wyrobów własnych w ramach rolniczego handlu detalicznego; Sprzedaż bezpośrednia, zalecenia żywieniowe, instruktaż z zakresu sprzedaży z własnego gospodarstwa; Możliwości produkcji soków i zasady sprzedaży w ramach rolniczego handlu detalicznego; Rolniczy Handel Detaliczny - możliwości pozyskania dofinansowania.

Materiały informacyjne na stronę www: Rejestracja produkcji pierwotnej w Sanepidzie; „Perspektywy Rozwoju Rolniczego Handlu Detalicznego” - relacja z konferencji; Targi owocowo-warzywne; Wiedz i mądrze Jedz; Produkcja żywności w gospodarstwach rolniczych w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego.

Artykuły w „LAR”: Pomysł na działalność - rzeźnia o małej zdolności produkcyjnej; Rolnicze produkty niszowe; Tradycyjne potrawy z ziemniaków.

Z.2.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne

Informacje: Odległości stosowania nawozów od jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha, cieków naturalnych, rowów o szer. pow. 5 m, kanałów; Terminy i warunki dozwolonego stosowania nawozów wg. nowej ustawy; Aspekty prawne i technologiczne nawadniania upraw warzywniczych; Warunki otrzymania „Pozwolenia wodnoprawnego”; Przechowywanie nawozów naturalnych; Wymogi jakie muszą spełnić rolnicy wynikające z nowego prawa wodnego; Prowadzenie prawidłowej gospodarki nawozowej ograniczającej sploty substancji biogennej do wód i cieków wodnych; Rolnicze wykorzystanie nawozów w terenie o dużym nachyleniu.

Materiały informacyjne na stronę www: Program azotanowy – od 26 lipca 2018 obowiązuje w całym kraju.

Artykuły w „LAR”: Prawo wodne po nowemu.

Z.2.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska - przykładowe informacje

Informacje: Zmiany w zasadach integrowanej produkcji ziemniaków i dopuszczonych środków ochrony roślin - dotyczy preparatów owadobójczych – perytroidów; Substancje chemiczne i ich mieszaniny stosowane w rolnictwie i integrowanej produkcji wg. ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach; Integrowana ochrona malin i truskawek; Integrowana ochrona roślin bobowatych - zakaz stosowania środków ochrony roślin planowanych do zazielenienia; Instalacje odnawialnych źródeł energii; Zasady rozliczania produkcji energii z OZE i zakupu z sieci energetycznej; Ogólne zasady ochrony zwierząt; Powierzchnia dla owiec utrzymywanych pojedynczo oraz grupowo; Ogłoszenie jednolitego tekstu ustawy o ochronie zwierząt z dnia 15 września 2017 r.; Nowe założenia programu zwalczania salmonelli w stadach kur nieśnych; Proponowane zmiany w ustawie o ochronie zwierząt (zwierzęta futerkowe, ubój rytualny); Procedury wejścia rolnika w system jakości - Integrowana produkcja owoców jabłoni; Zasady integrowanej ochrony roślin; Zasady wypełniania ewidencji środków ochrony roślin pod kątem integrowanej ochrony roślin; Dokumentacja potrzebna do kontroli cross-compliance; Niedopuszczone preparaty w integrowanej uprawie ziół; Zasady prowadzenia zapisów do integrowanej ochrony roślin; Atestacja opryskiwacza, kurs chemizacyjny, prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin jako podstawowe wymagania integrowanej ochrony roślin; Oznaki braku składników mineralnych na liściach melisy lekarskiej; Sposoby stosowania uprawy międzyrzędowej i w rzędach na plantacji tymianku właściwego; Program rządowy „Czyste powietrze”; Zastosowanie OZE w gospodarstwie; Przeciwdziałanie antybiotykooporności u zwierząt -

odporność szczepów bakterii na stosowane antybiotyki; Rodzaje i ceny kurtyn mgielnych do dezynfekcji pojazdów, urządzenia do utrzymania czystości i odpowiedniego stanu sanitarnego w chlewni; Zakaz stosowania antybiotyków w paszach dla zwierząt; Dobrostan bydła mięsnego i koni, powierzchnia, światło, wentylacja, higiena; Stosowania antybiotyków niewłaściwego pochodzenia; Znowelizowana ustawa o ochronie zwierząt - aktualne przepisy; Profilaktyka, kontrola chorób zakaźnych w gospodarstwach drobiarskich; Adaptacja budynków do produkcji żywca wołowego; Warunki dobrostanu tuczników w cyklu otwartym, oraz zabezpieczenie przed ASF; Obsada bydła w budynkach na głębokiej ściółce.

Materiały informacyjne na stronę www: Wybrane choroby grzybowe występujące na liściach pszenicy; Zakaz stosowania pasz GMO znów przesunięty?; Warsztaty z zakresu praktyk rolniczych przyjaznych środowisku Morza Bałtyckiego; Integrowana ochrona roślin – relacja z konferencji; Uwaga na barszcz Sosnowskiego; Zabezpiecz opryskiwacz przed zimą; Integrowana ochrona roślin - sprawozdanie z konferencji w dniu 12.06.2018; Wybrane choroby grzybowe występujące na liściach pszenicy; Uprawnienia do uboju zwierząt; Zmiany w zakresie utrzymania obszarów proekologicznych.

Ulotka: Problematyka zwalczania moniliozy leszczyny wielkoowocowej (Nakład 2000 sztuk); Integrowana ochrona rabarbaru (Nakład 2000 sztuk).

Artykuły w „LAR”: Dyspensery feromonowe- skuteczne i bezpieczne; Temperatura ma wpływ na skuteczność oprysku!!!; Zmiany w Programie Ochrony Roślin Sadowniczych w 2018 r.; Nie dla odporności chwastów; Progi szkodliwości agrofagów w ochronie zbóż; Przydomowe oczyszczalnie ścieków; Segregujemy odpady; Transport zwierząt; Degradacja łąk i pastwisk oraz ich odnawianie; Przyjrzyjmy się naszym łąkom i pastwiskom; Domek dla pożytecznych owadów w ogrodzie: zrób go sam; Przebarwiacz malinowy wciąż groźny dla malin; Rejestr nawożenia azotem; Segregacja śmieci; Sposób na życie i biznes; Uprawa selera; Ochrona truskawek wiosną; Program „Czyste Powietrze”; Przydomowe oczyszczalnie ścieków; Oporność na antybiotyki to poważne zagrożenie; Poprawne metody palenia węglem i drewnem; Etykietowanie energetyczne; Ochrona środowiska w gospodarstwie rolnym; Święto Róż.

Audycja radiowa (w tym wywiad radiowy) – (2): Postępowanie w okresach suszy (Radio Lublin); Stosowanie neonikotynoidów w rolnictwie i sadownictwie (Polskie Radio Lublin).

Audycje tv (w tym wywiad tv) – (1): Zasady integrowanej ochrony roślin sadowniczych, ochrona biologiczna, stosowanie feromonów w ochronie sadów i jagodników (Letni weekend w TVP 3 Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach – (2): Informacja o anomaliach pogodowych - wysokie temperatury w okresie zimowym. Skutki dla roślin rolniczych i sposoby ograniczania strat (Wspólnota Puławska - Nakład 3000); Program azotanowy - korzyścią dla wód, obowiązkiem dla rolnika (Wiadomości Gminne - Miesięcznik Gminy Biała Podlaska; nakład 600 egzemplarzy).

Z.2.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego

Informacje: Zaproszenie do udziału w bezpłatnych dwudniowych warsztatach „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie - wiem co zjem”; Zaproszenie do wzięcia udziału w ogólnopolskim konkursie kulinarnym ogłoszonym na łamach kwartalnika Moja Wieś; Informacja o warsztatach stroików bożonarodzeniowych i szkoleniu z działalności kół gospodyń wiejskich wg. nowej ustawy;

Zaproszenie na spotkanie informacyjno-promocyjne „Smakuj Lubelskie”; Przedstawienie założeń ogólnopolskiego konkursu dla KGW „Bitwa regionów – bitwa na smaki”.

Materiały informacyjne na stronę www: Pierwsze Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi”, które odbyło się 23.09.2018 roku w Wąwolnicy; II Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny; Relacja ze szkolenia „Działalność kół gospodyń wiejskich wg. nowej ustawy; Warsztaty stroików bożonarodzeniowych”; Niech Żyje Rzemiosło.

Artykuły w „LAR”: 80 lat koła gospodyń wiejskich w Rzeczy Ziemiańskiej; Rachunkowość, VAT, ubezpieczenia społeczne rolników; Jak to dawniej w Samokłeskach bywało; Kompozycje wykonywane z suchych liści, gałęzi, szyszek; Spotkanie z wycinanką ludową; Apetyt na truskawki; Zapomniane przepisy z zeszytu babci; Ciasta drożdżowe; Tradycje Wielkanocne; Przetwory i potrawy z róży; Sokotuchy - Zespół śpiewaczy zafascynowany tradycją; Pierwsze ogólnopolskie święto „Wdzięczni Polskiej Wsi” w Wąwolnicy; Królestwo polskich kasz - kasza gryczana; Sezon na śliwki; Niedoceniana gryka; Potrawy z dyni.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) – (3): Podsumowanie działalności ODR za 2017 rok oraz plany na 2018 rok (Katolickie Radio Zamość); Kiermasz Krzewów i Kwiatów w Sitnie (Katolickie Radio Zamość); Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiad tv) – (1): Udział w programie TV wraz ze Stowarzyszeniem ARKA - 60 lecie Pasieki Hodowlanej w Pożogu (TVP Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach – (1): Godziszów gryką stoi (Nowiny Gminne Godziszów).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Święto Kwitnących Sadów; Jagodowe trendy; Dni Pola – Plebania Wola; Dni Kukurydzy 2018 gmina Stanin; Dzień Otwartych Dni w KRUS; Dożynki gminne w powiatach województwa lubelskiego; Dożynki powiatowe; I Ogólnopolskim Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi” w Wąwolnicy; Święto Pieczonego Ziemniaka gmina Stanin; „Festiwal Wsi Polskiej - XIV Spotkanie na styku Trzech Ziem”; Obchody 60-lecia pasieki hodowlanej w Pożogu; Targi Edukacji w Krasnymstawie; Gryczaki 2018 w Janowie Lubelskim; Święto miodów; Dzień Działkowca „Pod Lasem”; Obchody 60-lecia OSP w Suchowoli; XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn, Urządzeń Rolniczych w Sitnie.

Z.2.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Informacje: Przepisy prawne w agroturystyce; Wymogi związane z założeniem i prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego; Aktualne przepisy sanitarne dotyczące świadczenia usług żywieniowych; Promocja zagród edukacyjnych; Możliwości założenia zagrody edukacyjnej; Funkcjonowanie Gospodarstwa opiekuńczego - możliwość pozyskania wsparcia finansowego w tworzeniu GO; Zasady tworzenia oraz warunki funkcjonowanie Gospodarstwa opiekuńczego - potencjał gospodarstwa rolnego w tworzeniu GO.

Materiały informacyjne na stronę www: Konferencja w Hrubieszowie „Gospodarstwo Opiekuńcze – rozwijanie usług społecznych na obszarach wiejskich”; I Ogólnopolski Kongres Gospodarstw Opiekuńczych; Weekend za pół ceny w agroturystyce; Gospodarstwa opiekuńcze w kraju i za granicą sposobem na aktywizację i dywersyfikację dochodów mieszkańców obszarów wiejskich; Konkurs Turystyka wiejska „Na wsi najlepiej - 12 dobrych praktyk w turystyce wiejskiej”.

Ulotka: Gospodarstwa opiekuńcze (Nakład 2000 sztuk).

Artykuły w „LAR”: Projekt „Odpoczywaj na wsi”; 40 lat z pieśnią i teatrem na scenie; Budowanie marki w turystyce wiejskiej; Gospodarstwa opiekuńcze w kraju i zagranicą; Ku Niepodległej - świętowanie 100. rocznicy odzyskania niepodległości w Janowie Lubelskim; I Ogólnopolski Kongres Gospodarstw Opiekuńczych; Sprawozdanie z dożynek powiatowych Szastarka 02.09.2018; Święto plonów w powiecie kraśnickim; Folkowa kapela z Polichny.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) – (1): Edukacja i potrzeba czytania etykiet przez konsumentów, profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie (Katolickie Radio Zamość).

Artykuły w innych wydawnictwach – (1): Zagrody edukacyjne (Dziennik Wschodni).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Stoisko nt. „Zagrody edukacyjne”.

Z.2.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Informacje: Prawidłowa gospodarka nawozowa, plany nawozowe, miejsca do przechowywania nawozów naturalnych, prawidłowej agrotechniki, prowadzenia dokumentacji, wymagań poszczególnych pakietów i wariantów działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych, prowadzenie rejestru działań, prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin, ochrony bioróżnorodności; Stosowanie nawozów zgodnie z zaleceniami DKR; Nowe zasady i terminy stosowania nawozów azotowych, rejestr nawożenia azotem; Zasady stosowania azotu, dokumentowanie nawożenia w gospodarstwie; Stosowanie nawozów mineralnych i naturalnych -wymóg posiadania ewidencji zabiegów agrotechnicznych oraz planu nawożenia azotem; Terminy stosowania płynnych nawozów naturalnych na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych według obowiązujących przepisów; Czasowe przechowywanie obornika bezpośrednio na gruntach rolnych (pryzmy); Terminy stosowania nawozów naturalnych zgodnie z nowym programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganiu dalszemu zanieczyszczeniu; Odległości, w jakich nie stosuje się nawozów w pobliżu wód powierzchniowych; Zmiany przepisów - Dyrektywa azotanowa; Stawki dopłat dla pakietu 1.1; Nowe obowiązki rolnika dotyczące stosowania nawozów organicznych i mineralnych, maksymalne dawki azotu; Zasady i kryteria realizacji wariantu 6.4; Sady tradycyjne w ramach działania „Program rolnośrodowiskowo - klimatyczny”; Zasady zwiększenia zobowiązania w ramach pakietu 4 PRSK; Zasady i kryteria realizacji wariantu 2.1; Ochrona gleb i wód w ramach działania „Program rolnośrodowiskowo – klimatyczny”; Możliwości podjęcia nowego zobowiązania w ramach Programu rolnośrodowiskowo - klimatycznego 6.4 Sady tradycyjne; Zasady wprowadzania zmian w płodozmianie w pakiecie międzyplony; Zasady wprowadzania zmian w płodozmianie w rolnictwie zrównoważonym; Wymogi obowiązkowe dla rolników realizujących pakiet 7.2; Stawki dopłat dla pakietu 7.2 dla poszczególnych wariantów; Nowe programy PRSK ochrona gleb i wód; Zasady wysiewu poplonów i zmian w zaplanowanych poplonach; Konsekwencje niewysiania poplonu w terminie; Zasady przejmowania zobowiązań po śmierci rolnika.

Materiały informacyjne na stronę www: Zapraszamy szkołę na Ekotrasę.

Artykuły w „LAR”: Powrót pakietu ochrona gleb i wód czyli międzyplonów na całą Lubelszczyznę; Chłop żywemu nie przepuści - dotyczy programów rolnośrodowiskowych; Ekologiczna uprawa aronii; Cała Polska obszarem OSN; Jak poprzez nasze codzienne działania możemy wpływać na bioróżnorodność; Cenne i rzadkie gatunki roślin występujące na użytkach rolnych; Program azotanowy już działa; Zobowiązanie ekologiczne na trwałych użytkach zielonych; Pakiet 7. Zachowanie

zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie; Ochrona gleb i wód pakiet 2 płatności z tytułu zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych; Przystępujemy do pakietów przyrodniczych cz. I i II; Uprawiają warzywa w Podhorcach.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form

L.p.	Forma*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	informacja		2928		7739
2.	wydawnictwa	liczba form	nakład	liczba form	nakład
2.1.	broszura	0	0	2	750
2.2.	ulotka	0	0	7	14000
2.3.	materiały informacyjne na stronę www. ośrodka	57		175	
2.4.	artykuł w miesięczniku odr	334		338	
3.	pozostałe	liczba form		liczba form	
3.1.	audycja radiowa (w tym wywiad radiowy)	0		15	
3.2.	audycja tv (w tym wywiad tv)	0		28	
3.3.	artykuł w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy)	1		23	
3.4.	stoisko informacyjne / promocyjne	96		113	

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

W tabeli 4 w kolumnie „Pozostałe” ujęto: audycja radiowa (w tym wywiad radiowy), audycja tv (w tym wywiad tv), artykuł w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy).

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	85	190	0	1			3	20	17	18			1	8	0	7
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	68	169					3	19	15	13			1	6	0	7
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	17	20	0	1			0	1	2	5			0	2		
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	0	1														
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	873	2717	0	1	0	4	20	51	118	117			0	3	0	32
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	177	687			0	4	11	25	72	67			0	2	0	26
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	76	148	0	1			7	16	35	38			0	1	0	6
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	70	127					0	3	4	3						
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	10	24							1	1						
Z.2.B.5.	BHP	25	58					0	1	3	3						
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	515	1673					2	6	3	5						
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	101	251					3	4	19	22						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	48	68					1	0	6	6						
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	30	78					2	3	10	10						
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	23	105					0	1	3	6						
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	115	137					0	8	17	19						
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	79	95					0	8	13	15						
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	28	32							1	1						
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	8	10							3	3						
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	39	223					1	17	14	11			0	2		
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	29	111					1	2	3	2						
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej									1	1			0	1		
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	0	12					0	4	1	0			0	1		
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	10	100					0	11	9	8						
Z.2.E.5.	Program LEADER																
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	28	52					0	3	24	30			0	1		
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	5	19					0	1	17	19						
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	20	24							5	5			0	1		
Z.2.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	3	9					0	2	2	6						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Broшуra		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	1298	3372					9	29	29	33			1	1	1	15
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	751	1834					0	6	5	3			1	1	1	6
Z.2.G.2.	PROW	525	1290					9	16	19	19					0	5
Z.2.G.3.	Programy Regionalne	0	1							1	1						
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	22	68							3	3						
Z.2.G.5.	Inne programy	0	179					0	7	1	7					0	4
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	11	25					3	1	10	4						
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	11	14					2	0	6	3						
Z.2.H.3.	Systemy żywności	0	11					1	1	3	0						
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP									1	1						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Broшуra		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	14	50					12	16	12	13						
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym							0	2	2	5						
Z.2.I.2.	Wyciążanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej									10	8						
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	14	50					12	14								
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	47	46					1	6	4	2						
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	10	3					0	1	2	0						
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia	25	23					0	3	1	1						
Z.2.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	12	20					1	2	1	1						
Z.2.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	0	99					0	1	1	1						
Z.2.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	159	288			0	2	3	8	24	26					0	5
Z.2.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	5	16							1	1						
Z.2.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	61	125			0	2	2	3	8	8					0	2

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Broszura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	3	18													0	2
Z.2.L.4.	Energetyka prosumencka	5	7							3	1						
Z.2.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	10	10														
Z.2.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	0	4							4	4					0	1
Z.2.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	72	97					1	2	1	2						
Z.2.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	3	11					0	3	7	10						
Z.2.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego /8/	0	20					1	4	18	18			93	95	0	5
Z.2.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi							0	1	4	5			93	95	0	4
Z.2.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi									1	1						
Z.2.M.3.	Twórczość ludowa							1	1	2	2						
Z.2.M.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	0	12					0	2								
Z.2.M.5.	Tradycje kulinarne	0	8							11	10					0	1

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info-promocyjne		Pozostałe**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	45	51			0	1	1	6	8	8			1	3	0	2
Z.2.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	20	14					0	1	1	2			0	1		
Z.2.N.2.	Zagrody edukacyjne	20	27					0	1	2	0			1	2	0	2
Z.2.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	5	9			0	1	1	3	2	3						
Z.2.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	0	1					0	1	3	3						
Z.2.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	113	218					0	1	19	16						
Z.2.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	3	52							1	2						
Z.2.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	105	166							13	11						
Z.2.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	5	0					0	1	5	3						

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane. Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie lub braku realizacji zadań zaplanowanych.

***) należy opisać pozostałą działalność informacyjną.

Zadanie 3.

Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Informacje udzielane rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych dotyczyły: spełniania wymogów prawnych przez stosujących środki ochrony roślin oraz sprzęt używany do wykonywania zabiegów ochrony roślin oraz osoby zajmujące się dystrybucją ŚOR (czyli tzw. doradztwem), informacji o kursach operatorów kombajnów zbożowych, informacji dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników pod kątem zwiększenia punktacji dla ubiegających się o dotacje „Premia dla młodych rolników” oraz „Restrukturyzacja Małych Gospodarstw”, informacji o terminie, miejscu i sposobie uzupełnienia wykształcenia rolniczego, zasad uzyskania uprawnień do zabiegów ochrony roślin, informowania o szkoleniach „Integrowana Produkcja Roślin”, informacji dla kandydatów na sprzedawców środków ochrony roślin.

Współpraca ze szkołami rolniczymi polegała na organizowaniu spotkań informacyjnych, na których przekazywano informacje z różnych dziedzin potencjalnym beneficjentom programów rolniczych, uczniowie zapraszani byli do uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, pokazach, konkursach.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form

L.p.	Forma*)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	informacja	594	2982

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Informacja		Porada indywidualna		Pozostałe**)		Łączna liczba odbiorców	
		<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.3.2.	podnoszenie kwalifikacji zawodowych	594	2980					594	2980
Z.3.3.	współpraca ze szkołami rolniczymi	15	2					15	2

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie lub braku realizacji zadań zaplanowanych.

Zadanie 4.

Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Udzielono 8454 porad z zakresu płatności bezpośrednich, 6869 z zakresu PROW 2014 -2020, 244 z zakresu kredytów dla rolników, 522 dotyczących dofinansowania do innych programów.

Przykładowa tematyka porad: Stawki płatności bezpośrednich za rok 2017, Procedura rejestrowania się w aplikacji e-Wniosek Plus, zapoznanie rolników z zasadami deklarowania poszczególnych upraw i płatności w 2018 r. oraz przypomnienie obowiązku przestrzegania norm dobrej kultury rolnej; Analiza wyników kontroli powierzchniowej i dostosowanie zmian w powierzchni działek; Wycofanie działek i przygotowanie załączników do wprowadzenia działek z nowego podziału geodezyjnego; Warunki uzyskania dopłat bezpośrednich w 2018 r.; Aplikacja e – Wniosek Plus; Dopłaty bezpośrednie i ONW; Zasady przyznawania dopłat ze środków krajowych do bydła, roślin strączkowych i owoców miękkich; Zasady przygotowania informacji z poszczególnych pól uprawnych do sporządzenia wniosku o płatności w 2018 roku; Zmiany w dopłatach bezpośrednich na 2018 rok; Zazielenienie, obszary proekologiczne EFA, dywersyfikacja upraw; Kontrola Foto w gospodarstwie, interpretacja raportu po kontroli i sporządzanie odwołania; Analiza protokołów pokontrolnych z dopłat bezpośrednich; Uprawy trwałe w płatności jednolitej, spełnienie warunków zazielenienia, itp.; Obliczanie wysokości dopłat rolnikom wydzierżawiającym grunty; Jak pozyskać dofinansowanie na założenie działalności gospodarczej; Warunki i zasady uzyskania dotacji w ramach działania PROW 2014-2020 - Premia dla Młodego Rolnika, Modernizacja gospodarstw rolnych - kryteria dostępu, zasady realizacji, Zasady dotyczące działania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, Realizacja biznesplanu w ramach działania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”; Płatności - system dla małych gospodarstw; Zobowiązania młodego rolnika; Zasady oznaczania gospodarstw korzystających z funduszy unijnych; Warunki ubiegania się o premię na rozpoczęcie działalności pozarolniczej; Przedstawienie ogólnych informacji dot. zakładania działalności gospodarczej, wysokości składek ZUS obowiązujących od 2018 roku, dostępnych środków na działalność pozarolniczą; Fundusze na rozwój przedsiębiorczości w ramach PROW; Możliwości ubiegania się o środki na rozwój gospodarstwa rolnego; Zasada konkurencyjności w działaniach PROW; Zobowiązania wynikające z przyznanej premii – Restrukturyzacja małych gospodarstw; Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie realizacji biznesplanu; Możliwości dokonywania zmian w biznesplanach; Kredyt preferencyjny na zakup ziemi - warunki uzyskania kredytu; Kredyt preferencyjny na inwestycje budowlane - warunki uzyskania kredytu; Kredytowanie zakupu gospodarstwa rolnego - dostępne kredyty, wymagana dokumentacja, zasady spłaty; Aktualnie obowiązujące oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłęskowych w rolnictwie udzielanych przez Banki; Zakup ziemi zgodnie z ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego; Zalesienie części działki rolnej, procedura, możliwość otrzymania premii zalesieniowej; Możliwość dokonywania zmian w e – Wniosek Plus, dodawanie załączników; Zasady Programu rządowego „Czyste powietrze”; Zasady składania wniosków dla producentów rolnych u których w gospodarstwach rolnych wystąpiły w 2018 r. szkody spowodowane suszą lub powodzią, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Z.4.I.5. Pozostałe: Warunki uzyskania dotacji za zakupiony materiał siewny; Warunki korzystania z pomocy nadzwyczajnej dla producentów świń; Zasady uzyskania wsparcia dla rolników poszkodowanych przez klęskę suszy w 2018 roku; Dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”, termin składania wniosków, wymagana dokumentacja.

Z.4.II.2. Nieodpłatne wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW (bez PRS) - Inwestycja zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej - wypełnienie wniosku na budowę ogrodzenia chlewni w strefie żółtej ASF. Wniosek o dofinansowanie do sprzedaży trzody chlewnej.

Z.4.II.4. Nieodpłatnie sporządzana dokumentacja ubiegania się o kredyty - Wniosek o kredyt na spłatę zobowiązań z tytułu ASF.

Z.4.II.5. Nieodpłatnie sporządzana dokumentacja do innych programów - Wniosek o udzielenie pomocy finansowanej na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej przez producenta świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń; Obliczanie rekompensaty za utracony dochód za trzodę chlewną; Nieoprocentowana pożyczka dla producentów świń na obszarze ASF na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych; Wnioski z Programu rządowego „Czyste powietrze”; Nieodpłatne sporządzanie wniosków dla producentów rolnych u których w gospodarstwach rolnych wystąpiły w 2018 r. szkody spowodowane suszą lub powodzią, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form

L.p.	Forma*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		11512		16089
2.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		2		3880

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba uczestników			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.4.I.	działalność doradcza	11512	16089					11512	16089
Z.4.I.1.	płatności bezpośrednie	6040	8454					6040	8454
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	5220	6869					5220	6869
Z.4.I.4.	kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	212	244					212	244
Z.4.I.5.	pozostałe	40	522					40	522
Z.4.II.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)	Liczba odbiorców							
		P	W						
Z.4.II.1.	sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW	2	0						
Z.4.II.2.	wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW***)	0	37						
Z.4.II.4.	ubieganie się o kredyty	0	1						
Z.4.II.5.	inne	0	3842						

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

**) w części opisowej należy wymienić „pozostałe” formy.

***) z wyłączeniem programu rolnośrodowiskowego

Zadanie 5.

Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

Celem realizacji tego zadania jest monitorowanie kształtowania się cen podstawowych produktów rolnych, środków produkcji w województwie lubelskim oraz upowszechnianie tych informacji wśród rolników. Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego i ciągłego przekazywania cen do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbiorcami tych informacji są także Centrum Doradztwa Rolniczego, organizacje rolnicze, samorządowe, media lokalne i krajowe oraz firmy ubezpieczeniowe.

Notowania targowiskowe zbierane są co tydzień w większości powiatów województwa, następnie pozyskane dane wprowadzane są do internetowej bazy „Notowania”. Notowania dla MRiRW zbierane są tylko z wybranych targowisk i przesyłane poprzez Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej.

Opracowywanie okresowych analiz kształtowania się cen dla podstawowych produktów rolniczych i środków produkcji pozwala na określenie tendencji tych cen na rynku, co w konsekwencji pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji przy zarządzaniu swoim gospodarstwem.

Baza cen skupu produktów rolniczych z terenu całego naszego województwa wykorzystywana jest do celów informacyjnych, planowania i kalkulacji.

Monitoring cen nawozów mineralnych (1 raz w miesiącu), środków ochrony roślin (1 raz na 4 m-ce), pasz dla bydła i trzody chlewnej, dla koni, królików, pasze objętościowe (siano, słoma, sianokiszonka, kiszonka z kukurydzy), ceny ON – co miesiąc publikowane były ceny na inny asortyment, ceny materiału siewnego kwalifikowanego, materiały budowlane, maszyny i ciągniki rolnicze - raz w roku; informacje publikowane w „LAR” - co miesiąc inny asortyment i na stronie www. Monitoring cen płodów rolnych: ceny skupu owoców i warzyw – od maja do października, ceny skupu żywca wieprzowego w wybranych punktach skupu- przez cały rok, ceny skupu zbóż – w wybranych punktach skupu - przez cały rok - przekazywane co tydzień do mediów (TVP 1, Panorama Lubelska, Radio Lublin, Radio Katolickie, gazety „Wspólnota” lokalne-5, Agro News), oraz do: Biowet Puławy, Lubelski Urząd Wojewódzki, SHIUZ Kraśnik, MRiRW, KOWR. Monitoring przebiegu prac w rolnictwie: Monitoring przezimowania ozimin. Monitoring ceny usług rolniczych: międzysąsiedzkich, w wybranych punktach świadczących takie usługi, usług sezonowych (prace wiosenne, prasowanie siana itp.) – 1 raz na pół roku publikowane w „LAR”.

Analiza porównawcza cen nawozów mineralnych - 1 raz na m-c aktualizacja i przesyłanie do CDR, MRiRW; opracowana w formie wykresów: mocznik, sól potasowa 60%, polifoska 8 - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowana w „LAR”. Analiza cen płodów rolnych: zbóż, warzyw i owoców - 1 raz na rok opracowywane i publikowane na stronie internetowej, wywieszane na tablicach informacyjnych. Porady dotyczące cen skupu zbóż, cen targowiskowych produktów rolnych, cen owoców i warzyw, słomy, siana, ceny gruntów, nawozów mineralnych, środków do produkcji.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form

L.p.	Forma*)	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	monitoring	1764	1890
2.	analiza	13	14
3.	porada indywidualna	5	5

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Formy i zakres tematyczny*)	Liczba form	
		P	W
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
Z.5.I.	monitoring	1764	1890
Z.5.I.1.	monitoring cen nawozów mineralnych	208	201
Z.5.I.2.	monitoring cen środków produkcji	207	248
Z.5.I.3.	monitoring cen płodów rolnych	1294	1373
Z.5.I.4.	monitoring przebiegu prac w rolnictwie	31	45
Z.5.I.5.	Inne (monitoring cen usług rolniczych)	24	23
Z.5.II.	analiza	13	14
Z.5.II.1.	analiza cen nawozów mineralnych	3	4
Z.5.II.3.	analiza cen płodów rolnych	10	10
Z.5.III.	porada	5	5
Z.5.IV	Pozostałe (kalkulacje kosztów produkcji)	45	45

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

**) szczegółowa tematyka w opisie

Zadanie 6.

Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

LODR w Końskowoli w ramach systemu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w sezonie 2017/2018 na Polu Doświadczalno - Wdrożeniowym LODR w Pożogu II prowadził doświadczenie z pszenicą ozimą oraz dwa doświadczenia z ziemniakami (po jednym doświadczeniu z ziemniakami jadalnymi i skrobiowymi).

Doświadczenie z pszenicą ozimą prowadzone było na dwóch poziomach: poziom A1 (technologia ekstensywna) i poziom A2 (technologia intensywna). Doświadczenia miały na celu sprawdzenie wartości gospodarczej zarejestrowanych odmian zbóż dla wzbogacenia i aktualizowania charakterystyki ich właściwości rolniczo – użytkowych, z uwzględnieniem przydatności do uprawy w zrównoważonych warunkach nawożenia i ochrony. Na podstawie ww. powstaje Lista Odmian zalecanych do uprawy w woj. lubelskim. W sezonie 2017/2018 doświadczenie realizowane było z udziałem 24 odmian. (Liczba obserwacji – 23, Liczba zabiegów - 10).

W sezonie 2018 prowadzone były dwa doświadczenia z ziemniakami. Jedno z odmianami jadalnymi średniowczesnymi oraz średniopóźnymi, a drugie z odmianami skrobiowymi średniowczesnymi. Oba doświadczenia były prowadzone w trzech powtórzeniach. Na podstawie obserwacji i końcowych wyników przeprowadzonych badań można sprawdzić wartość zarejestrowanych odmian ziemniaków

w celu rozszerzenia i udoskonalenia charakterystyki ich cech rolniczo-użytkowych, biorąc pod uwagę wszystkie inne aspekty tj. nawożenie czy ochrona. (Liczba obserwacji - 25, Liczba zabiegów – 8)

Wszystkie doświadczenia realizowane są na podstawie umowy z dnia 17.04.2014 r. zawartej pomiędzy Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli a Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin w Słupi Wielkiej. LODR w Końskowoli zobowiązany jest do założenia ścisłych doświadczeń polowych z wybranymi gatunkami roślin uprawnych, przeprowadzaniu stosownych zabiegów agrotechnicznych, wykonywaniu obserwacji i pomiarów w trakcie wegetacji roślin oraz oceny jakości po zbiorze doświadczeń oraz prowadzeniu dokumentacji zgodnie z metodyką opracowaną przez COBORU.

Tab. 11. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego – ogółem

Forma	Plan		Wykonanie	
	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
Doświadczenie w ramach PDO	3	8	3	8

Sposób liczenia jednolity dla wszystkich (doświadczenia/ powtórzenia).

Tab. 12. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego wg rodzajów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Wyszczególnienie*)	Liczba doświadczeń		Ogólna liczba powtórzeń	
		P	W	P	W
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.6.	doświadczenia wg metod określonych regulaminem COBORU				
Z.6.4.	pszenica ozima	1	1	2	2
Z.6.9.	ziemniaki	2	2	6	6

**) należy pozostawić tylko te rośliny, dla których prowadzono doświadczenia*

Zadanie 7.

Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

Realizacja tego tematu zakładała podnoszenie świadomości, poziomu wiedzy i umiejętności rolników. Zadanie 7 było realizowane poprzez udzielanie porad, prowadzenie demonstracji, organizację pokazów, konkursów i wystaw.

Zadania doradcze dotyczyły zapoznawania rolników z nowymi technologiami, bezpiecznymi dla środowiska, opartymi o wyniki analiz gleby, w tym ich zasobności w składniki mineralne oraz ich odczyn, prawidłowych zasad wapnowania i nawożenia, w tym racjonalne stosowanie nawozów mineralnych i prawidłowy sposób ich składowania i przechowywania oraz zrównoważonych metod uprawy głównych gatunków roślin rolniczych. W 2018 r. prowadzono ścisłą współpracę z Okręgową Stacją Chemiczno - Rolniczą w Lublinie m. in. w udziale jej pracowników podczas szkoleń dla

rolników i doradców, co zaowocowało lepszym przepływem najbardziej potrzebnych informacji do rolników. Pokazywaliśmy jak dokonać wyboru najlepszych metod zagospodarowania gruntów rolnych oraz prawidłowego wykorzystania maszyn rolniczych i poprawy bazy przechowalniczej w gospodarstwach. Celem działań doradczych było również dostosowywanie gospodarstw do wymagań wzajemnej zgodności w celu utrzymania bezpiecznych metod produkcji i pełnego wykorzystania dostępnych środków dla unowocześnienia produkcji oraz poprawy warunków pracy. Rolnicy funkcjonujący w gospodarce rynkowej muszą produkować zgodnie z potrzebami społecznymi i jednocześnie maksymalizować efekty produkcyjne oraz ekonomiczne, wymuszone rynkową konkurencją. Osiąganie celów produkcyjnych i ekonomicznych w rolnictwie nie zawsze idzie w parze z celami środowiskowymi i ogólnospołecznymi. Działanie ma na celu ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat jego zasobów i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Integrowana ochrona umożliwia zaś ograniczenie wykorzystania chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum, by w ten sposób w pełni wykorzystać tzw. opór środowiska i chronić bioróżnorodność środowiska rolniczego. Poruszyliśmy również tematykę stosowania zabiegów agrotechnicznych oraz zabiegów kształtowania krajobrazu sprzyjających zatrzymywaniu wody w glebie.

Przykładowe porady: Bardzo dużo porad doradcy udzielali w temacie *bioasekuracja w gospodarstwie rolnym* - wytyczne dotyczące postępowania w przypadku znalezienia padłego dzika; wybór między matą i bramą dezynfekcyjną w ramach pomocy na dostosowanie gospodarstwa do wymogów bioasekuracji; zachowanie zasad bioasekuracji w gospodarstwie w związku z zagrożeniem ASF, zasady ochrony gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną przed ASF, konsekwencje dla gospodarstw nie przestrzegających bioasekuracji; ASF - zagrożenia, zasady bioasekuracji, obowiązki rolnika w "czerwonej strefie"; bioasekuracja przy produkcji drobiu, wykładanie mat dezynfekcyjnych, grodzenie stert słomy, grodzenie budynku inwentarskiego; właściwe składowanie i zabezpieczenie pasz; wprowadzenie zakazu wstępu do gospodarstwa osób nieupoważnionych; stosowanie się do zaleceń służb weterynaryjnych; możliwość sprzedaży trzody chlewnej na terenach objętych ASF (strefy żółte); procedury zabezpieczania chlewni przed chorobami zakaźnymi, mycie i dezynfekcja; bioasekuracja przed ptasią grypą-sposób karmienia i pojenia; czyszczenie i dezynfekcja powierzchni wewnętrznych i zewnętrznych w budynkach gospodarstwa rolnego (czyszczenie na sucho, mokro, dezynfekcja powierzchni w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnie, bioasekuracja granic gospodarstwa oraz personelu). Dużo porad udzielono z zakresu *norm i wymagań wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt)* - wiąże się to z sytuacją, o której wspominaliśmy już wcześniej, zaistnienia ognisk występowania ASF, w związku z czym postawiliśmy na wzmożoną akcję informacyjną. Prowadzono doradztwo dotyczące spełnienia w gospodarstwie zasad wzajemnej zgodności (stosowanie nawozów naturalnych i mineralnych terminy ich stosowania); ewidencja nawożenia azotowego, zmiany w przepisach; sankcje w zakresie zasady wzajemnej zgodności; udzielano porady w zakresie zasad BHP w gospodarstwie rolnym np. prawidłowe przechowywanie środków ochrony roślin; zalecenia dla osób pracujących przy obsłudze buhajów i ogierów; BHP przy obsłudze maszyn rolniczych. Duża aktywność była również w temacie *technologii produkcji roślinnej* - zwalczanie chorób grzybowych i chwastów w uprawach rolniczych (zboża, ziemniaki), dobór środków ochrony roślin do zwalczania chorób i szkodników w burakach cukrowych, zasady dopłat do materiału siewnego, dobór odmian jabłoni do nasadzeń towarowych, dobór środków ochrony roślin do zwalczania chorób grzybowych w zbożach oraz określenie terminów wykonywania zabiegów, rola poplonów w płodozmianie oraz utrzymanie żyzności gleby, precyzyjne systemy nawadniające wykorzystywane w uprawach sadowniczych, prowadzenie sadów systemem mikado, mapowanie w celach określania zasobności gleby w makro i mikroelementy, prawidłowe stosowanie antywylegaczy w uprawie zbóż, znaczenie dokarmiania borem i siarką w uprawie rzepaku ozimego, agrotechnika roślin bobowatych drobnonasiennych,

nawożenie i potrzeby pokarmowe roślin bobowatych, uprawa soi na nasiona, uprawa fasoli na nasiona, nowe rozwiązania w produkcji sadowniczej - siatki przeciwgradowe, uprawa bezorkowa pszenicy i rzepaku, fertygacja w nawadnianiu kropelkowym, agrotechnika nowych form roślin strączkowych - groch ozimy, dobór odmian zbóż ozimych do jesiennego wysiewu, towarowa uprawa porzeczki, technologia uprawy leszczyny, technologia uprawy derenia, pielęgnacja plantacji po zbiorze, cięcie, nawożenie. Z zakresu *technologii produkcji zwierzęcej udzielano porad m. in.* - prawidłowe przejście z żywienia zimowego na letnie, intensywne żywienie bydła mięsnego i przejście na żywienie pastwiskowe, systemy zadawania pasz dla trzody chlewnej, żywienie kóz matek karmiących, nowe rozwiązania - stosowanie suszonych wyłoków buraczanych jako paszy, żywienie bydła - dawki pokarmowe obniżenie kosztów remontu stada poprzez prawidłowy odchów jałówek, zasady i różnice w żywieniu kurcząt i drobiu dorosłego, letnie żywienie bydła, uprawa i nawożenie roślin strączkowych - kalkulacja kosztów i zysków, wykorzystanie programu inra do bilansowania żywienia bydła, dobór cieląt do opasu intensywnego, właściwe przechowywanie pasz w celu eliminacji mykotoksyn, modernizacja obory z głębokiej na płytką ściółkę, technologia utrzymania i monitoringu bydła - nowoczesne technologie wygrodzeń, nowoczesne technologie zarządzania stadem i mikroklimatem w oborze, wpływ żywienia krów w okresie zasuszenia na rozwój chorób metabolicznych, problem z agresją u świń, metody jej zapobiegania, skarmianie grochem z własnego gospodarstwa, maksymalne dawki dla tuczników i warchlaków, żywienie indyków w okresie użytkowania rozplodowego, rozdrabnianie ziarna bobiku do skarmiania dla trzody, ogrzewanie podłogowe na fermach drobiu. Udzielano również porad z zakresu *zasad integrowanej ochrony i produkcji roślin* - monitoring chorób i szkodników w sadach i jagodnikach, wdrażanie IP, właściwy dobór pestycydów w oparciu o aktualny Program Ochrony Roślin Sadowniczych, profilaktyczne zabiegi ochrony roślin w sadach i jagodnikach, możliwości przystąpienia do systemu integrowanej produkcji, obowiązki, korzyści, stosowanie integrowanej ochrony w zbożach i ziemniakach, ochrona i nawożenie malin letnich i jesiennych, dobór środków ochrony roślin do zwalczania agrofagów w uprawie pszenicy ozimej i buraku cukrowym, integrowana ochrona śliw, integrowana ochrona wiśni, integrowana ochrona czereśni, integrowana ochrona jabłoni, ochrona ziemniaka jadalnego zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, stosowanie monitoringu, obserwowanie upraw, integrowana ochrona kukurydzy - progi szkodliwości dla ploniarkei zbożowej zasadność oprysku, niechemiczne metody ograniczania presji występowania patogenów na plantacjach zbóż, zmianowanie jako metoda eliminacji chwastów i szkodników w uprawach rolnych, wykonywanie oprysków dopuszczonymi preparatami ochrony roślin w/g obserwacji przekroczenia ekonomicznych progów szkodliwości, sposoby monitorowania występowania patogenów na plantacjach, zasady integrowanej ochrony roślin (niechemiczne i chemiczne sposoby ochrony roślin). Porady z zakresu *innych działań prośrodowiskowych np.*- zakładanie instalacji fotowoltaicznych oraz zakładu do produkcji peletów, możliwości zastosowania we własnym gospodarstwie odnawialnych źródeł energii-kolektory słoneczne, o korzyściach i wadach, rodzaje brykieciarek do słomy, trocin, opłacalność zakupu, najbardziej przystępne surowce energetyczne do pozyskania z gospodarstwa rolnego, doboru mocy wytwórczej instalacji fotowoltaicznej na potrzeby gospodarstwa, zasady rozliczania produkcji energii z OZE i zakupu z sieci energetycznej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, termoizolacja budynków mieszkalnych, porady na temat doboru kotłów 5 klasy w systemach centralnego ogrzewania i wody użytkowej; kompostowanie odpadów, sposób założenia kompostownika proces legalizacji przydomowej oczyszczalni ścieków przepisy ogólne dotyczące kur niosek i kurcząt brojlerów prawidłowe nawożenie zbóż w oparciu o analizę gleby, racjonalne nawożenie upraw w oparciu o opracowany plan nawozowy, zakaz wypalania roślinności na łąkach, nieużytkach, rowach, nawożenie pól w pobliżu zbiorników i cieków wodnych, ochrona bioróżnorodności roślin ziołowych na polach, siew ziół i ich znaczenie, ochrona zapylaczy, zasady wynikające z ustawy o ochronie zwierząt - transport trzody. W zakresie *rolnictwa ekologicznego* udzielano również wielu porad - zasady konwersji, otrzymywanie certyfikatu w okresie konwersji i eko, skrócenie okresu konwersji z mocą wsteczną, zakup kur konwencjonalnych do gospodarstwa ekologicznego, system certyfikacji

w ekologii, ochrona ekologicznych sadów przed chorobami grzybowymi - dopuszczalne środki, ekologiczna uprawa malin i truskawek, dokumentacja w gospodarstwie ekologicznym, ekologiczna uprawa dyni, lista środków i nawozów dozwolonych w rolnictwie ekologicznym, zasady wprowadzenia produkcji zwierzęcej do gospodarstwa ekologicznego - chów drobiu, zaprawianie nasion zaprawą ekologiczną, nawożenie naturalne pola pod zasiew, możliwość wprowadzenia nowych wariantów w posiadanym zobowiązaniu ekologicznym, nowe nasadzenia truskawki - odmiany w gospodarstwach ekologicznych, możliwości zmiany pakietów i zobowiązań w programie rolnictwo ekologiczne, zasady wsparcia rolnictwa ekologicznego z PROW, dopłaty do poszczególnych wariantów rolnictwa ekologicznego, certyfikacja produkcji i dokumentowanie sprzedaży produktów ekologicznych, zasady deklarowania zobowiązań w rolnictwie ekologicznym, obsada zwierząt w pakietach paszowych rolnictwa ekologicznego, wypełnianie rejestrów działalności ekologicznej, sprzedaż trzody chlewnej z gospodarstwa ekologicznego, wyjaśnienia z JC w sprawie nie dotrzymania terminu zgłoszenia, wymagania formalno - prawne przy uruchamianiu działalności Marginalnej Lokalnej Ograniczonej, przetwórstwo mleka koziego i krowiego w ramach MLO, instruktaż odnośnie przetwórstwa płodów rolnych w gospodarstwie, suszenia, kiszenia i handlu produktami z gospodarstwa, zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji, zasady uczestnictwa w systemie jakości żywności, ogólne zasady certyfikacji produkcji przez jednostkę certyfikującą, dokumentacja, rodzaje systemów jakości żywności, zasady wstąpienia do integrowanej produkcji, certyfikacja produkcji, kontrole w gospodarstwie, na czym polega certyfikacja gospodarstwa ekologicznego, jakie dokumenty, warunki higieniczno-sanitarne jakie należy spełnić aby wyprodukować we własnym gospodarstwie i wprowadzić do obrotu wyroby owocowo-warzywne, sery, wyroby cukiernicze, dżemy.

Konkursy: Bezpieczne Gospodarstwo Rolne (współorganizacja z KRUS); AgroLiga 2018; Konkurs na najlepszy produkt ekologiczny; XI edycja ogólnopolskiego Konkursu na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne w 2018 r. w kategorii: "ekologia środowisko" i "ekologiczne gospodarstwo towarowe".

Targi/Wystawy – Kiermasze Kwiatów, Krzewów i Rośli Ozdobnych – Końskowola, Sitno; Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli; XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie; 60-lecie Pasieki Hodowlanej LODR; Jesienny kiermasz Materiału Szkółkarskiego w Końskowoli.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form

L.p.	Forma realizacji *	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		11643		15171
2.	Pokaz	3		4	76
3.	demonstracja	882		870	870
4.	konkurs	4		8	572
5.	targi / wystawy	5		6	

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały realizowane

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
				e	f	g	h		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1580	1887					1580	1887
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	6807	9255					6807	9255
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	870	1136					870	1136
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	152	175					152	175
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	2234	2718					2234	2718

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs****)		Olimpiada****)		Targi/wystawy		Pozostałe**)	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze									1	1		
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej									1	1		
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	3	4	515	511	1	2			4	5		
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	3	4	289	302					3	3		
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej			214	197					1	2		
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych			12	12	1	1						
Z.1.B.5.	BHP					0	1						
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne			65	62	3	6						
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi			65	62	3	6						
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku			10	10								
Z.1.H.3.	Systemy żywności			10	10								
Z.1.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/			292	287								
Z.1.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin			59	55								
Z.1.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym			15	15								
Z.1.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa			218	217								

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

) należy opisać „pozostałe”, **) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.7.B.1.:

1/R – Wdrażanie ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej:

Demonstracje - 105 demonstracji na 15 gatunkach roślin. Najczęściej wybieranym gatunkiem była pszenica ozima. Gospodarstwa, w których realizowano prace charakteryzowały się średnim arealem na poziomie 10-50 ha. W 89 % gospodarstw stosowano uprawę późniwną, w około 7 % gospodarstw stosowano uprawę bezorkową, nawożenie naturalne stosowało 13,5 % gospodarstw, wapnowanie ponad 22 % gospodarstw, analiza gleby została przeprowadzona w ponad 45 % demonstracji, a w 61 % wykorzystano kwalifikowany materiał siewny. W 98 % demonstracji osiągnięto dodatni przychód. Głównym celem było wprowadzenie do uprawy nowych odmian w poszczególnych gatunkach (47,5 % demonstracji). Dla wszystkich policzono koszty jednostkowe produkcji. W większości prac osiągnięto dobre rezultaty produkcyjne – znacznie przewyższające wyniki średnie dla województwa lubelskiego.

Kolekcje – 13 kolekcji na 10 gatunkach roślin.

2/R – Poprawa opłacalności produkcji poprzez ograniczenie zakwaszenia gleb i racjonalne nawożenie oraz właściwy płodozmian, w tym rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych – 53 demonstracje na 13 gatunkach roślin.

3/R – Właściwa regulacja oraz prawidłowy dobór parametrów pracy maszyn i urządzeń rolniczych gwarantujący dobre wykonanie zabiegu agrotechnicznego -16 demonstracji.

1/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew ziarnkowych – 14 demonstracji.

2/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew pestkowych – 8 demonstracji

3/O Nowoczesne technologie w uprawach krzewów jagodowych i truskawek – 49 demonstracji.

4/O Nowoczesne technologie w uprawach warzyw gruntowych – 20 demonstracji.

5/O Produkcja owoców wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym – 15 demonstracji.

6/O Produkcja warzyw wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym – 9 demonstracji.

Z.7.B.2.:

1/Z Poprawa bazy paszowej w produkcji mleka – 66 demonstracji.

2/Z Obniżenie kosztów remontu stada poprzez prawidłowy odchów jałówek - 39 demonstracji.

3/Z Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości – 50 demonstracji.

4/Z Prawidłowy odchów prosiąt - 13 demonstracji.

5/Z Poprawa efektów ekonomicznych w produkcji tuczników – 29 demonstracji.

Z.7.B.4.:

6/Z Budowa i modernizacja budynków inwentarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami – 12 demonstracji.

Z.7.D.1.:

EOŚ/1 Poprawa efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne – 3 demonstracje.

EOŚ/2 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym – 33 demonstracje.

EOŚ/3 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym - 26 demonstracji.

Z.7.H.3.:

ROW/10 Systemy jakości żywności i ich praktyczne wdrażanie – 5 demonstracji.

ROW/11 Przetwórstwo produktów roślinnych na poziomie gospodarstwa rolnego – 5 demonstracji.

Z.7.L.2.:

4/R – Wdrażanie zasad integrowanej ochrony roślin rolniczych - 55 demonstracji.

Z.7.L.5.:

EOŚ/4 Produkcja odnawialnych źródeł energii na poziomie gospodarstwa (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, bioelektrownie itp.) – 15 demonstracji.

Z.7.L.8.:

EOŚ/5 Upowszechnianie w gospodarstwie elementów agrotechniki wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów – 97 demonstracji.

EOŚ/6 Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności gleby oraz właściwy płodozmian - 59 demonstracji.

EOŚ/7 Wdrażanie zasad chroniących środowisko – 61 demonstracji.

Zadanie 8.

Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Gospodarstwo wiejskie, opierające swoją egzystencję ekonomiczną o rodzinne gospodarstwo rolne, jest specyficzną formą prowadzenia rolniczej działalności gospodarczej ściśle powiązanej z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Jego głównym celem jest zapewnienie rodzinie wiejskiej możliwości funkcjonowania i rozwoju – utrzymania siedliska, w którym ta rodzina mieszka i gdzie toczy się jej życie, oraz zabezpieczenia wszystkich innych potrzeb życiowych (wyżywienia, ubrania, edukacji, ochrony zdrowia itp.). W tym temacie udzielono 1280 porad z zakresu estetyzacji obejścia wiejskiego, profilaktyki prozdrowotnej, racjonalnego żywienia rodziny.

Wytwarzanie, ochrona i promocja żywności wysokiej jakości odgrywa w państwach Unii Europejskiej coraz bardziej znaczącą rolę. Jednym z podstawowych sposobów realizacji polityki jakości we Wspólnocie jest wyróżnianie i ochrona wyrobów rolno-spożywczych wysokiej jakości, pochodzących z różnych regionów, jak też charakteryzujących się tradycyjną metodą produkcji – tu zwracaliśmy uwagę na promocję i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych, jak również na sprzedaż żywności konsumentom końcowym.

Przykładowe porady - działalność doradcza została ukierunkowana na estetyzację zagrody wiejskiej oraz profilaktykę prozdrowotną i racjonalne żywienie rodziny wiejskiej. Ważnym tematem było również kształtowanie świadomości konsumentów na wsi: Racjonalne zdrowe żywienie rodziny, w jaki sposób ułożyć prawidłowy jadłospis; jak wykorzystać własne produkty do racjonalnego żywienia i sporządzania prawidłowego jadłospisu dla rodziny; Zasady racjonalnego żywienia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki powstawania zawałów i udarów; Zasady profilaktyki prozdrowotnej i racjonalnego żywienia w okresie wiosennego niedoboru witamin; Zdrowy styl życia; Zasady profilaktyki prozdrowotnej i racjonalnego żywienia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci szkolnych; Racjonalne żywienie, znaczenie owoców i warzyw, nakrywania stołów; Zapoznanie z pojęciem produktu lokalnego i możliwością wpisania na LPT; Zagospodarowanie posesji, doboru roślin, wydzielenia części użytkowej, kąca wypoczynkowego i placu zabaw dla dzieci; Doradztwo z zakresu estetyzacji gospodarstwa, zwalczanie szkodników na krzewach ozdobnych - dobór środków chemicznych do zwalczania mszyc i przędziorków; Zagospodarowanie terenu przydomowego; Nasadzenia wieloletnie, lokalizacja roślin na posesji; Dobór roślin jednorocznych na rabatach kwiatowych; Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego, estetyczne zagospodarowanie posesji; Przydomowe ogródki warzywne - projektowanie, dobór roślin, zmianowanie; Prowadzenie ogródka biodynamicznego, sąsiedztwo roślin i ich wzajemne oddziaływanie, przygotowywanie roślinnych środków ochrony (przepisy, skład, stosowanie) oraz zasady przygotowania kompostownika; Zagospodarowanie posesji, doboru bylin do nasadzeń w miejscach słonecznych i na glebach słabych; Przygotowanie sadzonek roślin balkonowych i ich uprawa; Zalecenia pielęgnacyjne na wiosnę - wiosenne prace porządkowe w ogródku, przycinanie krzewów owocowych; Zalecenia wapnowania i nawożenia gleby pod trawniki i rabaty na posesji; Zalecenia wapnowania i nawożenia gleby pod trawniki i rabaty na posesji; Zakładanie trawnika; Przygotowanie roślin do pędzenia i wysadzenia na rabaty kwiatowe; Świadomość konsumencka; Produkt tradycyjny i regionalny. Sposoby promocji; Formy promocji produktu lokalnego; Kuchnia regionalna i tradycyjna Lubelszczyzny; Pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu - sprzedaż bezpośrednia - pozyskiwanie nowych odbiorców; Sprzedaż bezpośrednia i dostawy bezpośrednie sposobem na poprawę dochodów z gospodarstwa. Warunki formalno-prawne; Rolniczy handel detaliczny sposobem na poprawę dochodów z gospodarstwa; Aktualne przepisy prawne prowadzenia sprzedaży bezpośredniej z gospodarstwa, zasoby gospodarstwa rolnego; Dostawy bezpośrednie surowców pochodzenia roślinnego oraz dokonywanie i sprzedaż zbiorów runa leśnego. Rejestracja sprzedaży bezpośredniej w PSSE; Wymagania sanitarne mające zastosowanie przy obrocie detalicznym, olejem rzepakowym na zimno tłoczonym; Sprzedaż bezpośrednia bulw topinamburu; Przetwórstwo owoców w rolniczym handlu detalicznym; Wyjaśnienie przepisów prawa dotyczącego sprzedaży płodów rolnych z gospodarstwa; Tradycyjne wzory pisanek metodą decupage; Tradycyjne dania Wielkanocne; Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne; Wymogi związane z rejestracją produktu na Listę Produktów Tradycyjnych; Prawidłowe odżywianie seniorów - zbilansowanie diety bogatej w mikro- i makro- elementy; Racjonalne żywienie rodziny, dieta nisko węglowodanowa; Prawidłowe odżywianie młodzieży - produkty ze swojego gospodarstwa; Zabezpieczenie ziół przed przemarzaniem w okresie zimowym; Znaczenie przycinania ziół na wiosnę w kolejnym sezonie wegetacyjnym; Wykorzystanie roślin do dekoracji w okresie zimy; Zimowe nawożenie roślin i trawnika, zabezpieczenie przed mrozami; Zasady oraz korzyści płynące z wpisania produktu na Listę Produktów Tradycyjnych; Możliwości sprzedaży produktów z własnego gospodarstwa na festynach, jarmarkach; Warunki wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i sprzedaży płodów rolnych z gospodarstwa w ramach sprzedaży bezpośredniej; Prowadzenie sprzedaży produktów wytworzonych w ramach KGW w myśl nowej ustawy o KGW; Warunki pozwalające na

uznanie działalności za działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, w tym zakres i obszar produkcji, a także wielkość dostaw produktów pochodzenia zwierzęcego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem do konsumenta końcowego; Możliwości sprzedaży produktów wytworzonych w warunkach kuchni domowej z własnych surowców oraz droga jaką należy przebyć przy produkcji i sprzedaży w ramach rolniczego handlu detalicznego - rejestracja, wymagania, limity, ewidencja sprzedaży, miejsce sprzedaży, oznakowanie, kontrola; Jak rozpocząć sprzedaż produktów z własnego gospodarstwa; Rejestracja gospodarstwa w odpowiednich inspektoratach; Sprzedaż produktów przetworzonych - ciasta i soki; Wygospodarowanie miejsca do wypoczynku, metody odnawiania starych mebli drewnianych; Uzgodnienia dotyczące dekoracji, doboru osób oraz ustawienia dekoracji; Rękodzieło ludowe w ofercie agroturystycznej - warsztaty dla gości; Tradycyjne zawody - rękodzieło szansą na dodatkowe pieniądze w gospodarstwie rolnym; Warzywa ze swojego ogrodu - przetwory domowe, nowe i stare receptury; Żywnienie rodziny w okresie zimowym - potrawy wigilijne.

Pokazy: Warsztaty kulinarne „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne”; Warsztaty rękodzielnicze z wykonywania stroików wielkanocnych; Warsztaty rękodzielnicze z wykonywania kartek wielkanocnych metodą haftu matematycznego; Sztuka rzeźbienia oraz tworzenia dekoracji z warzyw i owoców; Organizacja warsztatów z rękodzieła ludowego - stroiki Bożonarodzeniowe.

Konkursy: Współorganizacja XVII konkursu potraw tradycyjnych z okazji Tłustego Czwartku - Ludwin.

Targi/Wystawy – 20. Święto Jesieni (współorganizacja z Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym).

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada		1015		1280
2.	pokaz	3		11	167
3.	demonstracja	104		99	99
4.	konkurs	0		1	66
5.	targi / wystawy	0		1	

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	570	774					570	774
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	295	301					295	301
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	150	205					150	205

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Tab. 18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***)		Olimpiada****)		Targi / wystawy		Pozostałe**)	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	1	0	71	71								
Z.8.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	1	0										
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody			71	71								
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	1	5	33	28	0	1						
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	1	5	17	15	0	1						
Z.8.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia			16	13								
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	1	6							0	1		
Z.8.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	1	6							0	1		

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

**) należy opisać „pozostałe”

***) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.8.F.2.:

ROW/8 Zagospodarowanie posesji wiejskiej (ogród ozdobny, ogród użytkowy, rabaty ogrodowe, miejsca wypoczynku, rekreacji) – 71 demonstracji.

Z.8.J.1.:

ROW/14 Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne – formy promocji i organizacja sprzedaży – 15 demonstracji.

Z.8.J.2.:

ROW/15 Organizacja sprzedaży konsumentom końcowym z gospodarstw w praktyce – 13 demonstracji.

Zadanie 9.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Agroturystyka i środowisko wiejskie może zaspokoić zróżnicowane potrzeby wszystkich grup osób zainteresowanych wypoczynkiem na wsi. Staje się ono pozaszkolnym miejscem edukacji w zakresie turystyki, rolnictwa, kultury ludowej, ekologii, ekonomii [Sikora 2012]. Szerokie możliwości działalności gospodarstw agroturystycznych wskazują na istotne ich wartości edukacyjne. W ramach tej działalności można uprawiać aktywne oraz bierne formy wypoczynku (wycieczki piesze, rowerowe po okolicy, przejażdżki konne, wędkowanie, gra w piłkę, spacerowanie, zbieranie runa leśnego, zabawy i gry ruchowe na placu zabaw, pomoc przy czynnościach gospodarskich). Pobyt na wsi, poznawanie specyfiki życia i pracy w gospodarstwie agroturystycznym, stwarza możliwość poznania potencjału zasobów kulturowych wsi, społeczności lokalnej, miejscowej kultury materialnej w postaci: architektury i budownictwa regionalnego, układów przestrzennych wsi, sposobów gospodarowania i wytwarzania tradycji rękodzielniczych, strojów, regionalnych potraw.

Dodatkowym źródłem dochodu na wsi i możliwością zatrudnienia członków rodziny staje się zagroda edukacyjna, która może być świadomą edukacją popularyzującą polską wieś i specyfikę pracy rolnika.

Pomysłem na rozwijanie działalności na wsi jest prowadzenie gospodarstw opiekuńczych. Ideą ich tworzenia jest potrzeba opieki nad osobami, które z różnych przyczyn potrzebują wsparcia w codziennym życiu.

Przykładowe porady: zakładanie działalności gospodarczej wg nowych przepisów - konstytucja biznesu, handel obwoźny - jaka forma opodatkowania, kasa fiskalna, premie na założenie działalności pozarolniczej - sprzedaż maszyn rolniczych, poszczególne zasady punktacji przy zakładaniu działalności pozarolniczej, mikroprzedsiębiorstwa przy wykorzystaniu funduszy za pośrednictwem LGD, prowadzenie działalności pozarolniczej - rejestracja, dofinansowanie, ubezpieczenie, doradztwo i pomoc w przygotowaniu dokumentacji na zebranie założycielskie stowarzyszenia w tym wzorów uchwał i innych niezbędnych dokumentów; Metody i sposoby aktywizacji dzieci i młodzieży, przykłady zajęć; Motywowanie i inspirowanie do rozwoju kobiet aktywnych w środowisku lokalnym, analiza środowiska lokalnego - budowanie mapy potrzeb i zasobów; Pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu /agroturystyka - omówienie przygotowania dodatkowych atrakcji dla gości przygotowanie placu zabaw dla dzieci oraz kąpieliska wypoczynkowego dla dorosłych, nasadzenia krzewów, agroturystyka - świadczenie usług na bazie gospodarstwa rolnego i domowego; Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego, promocja na stronie internetowej LODR, aspekty prawne w działalności agroturystycznej, kąpielisko wypoczynkowe dla turystów; Zasady prowadzenia działalności turystycznej na wsi, aktualne przepisy prawne, minimalne wymagania co do wyposażenia innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie; Zobowiązania wobec urzędu skarbowego w ramach prowadzonej działalności agroturystycznej; Założenia działalności zagród edukacyjnych, aspekty prawne dotyczące w/w działalności, kryteria jakie trzeba spełniać aby stać się zagrodą edukacyjną; Wymagania jakie trzeba spełniać aby wpisać obiekt na ogólnopolską listę zagród edukacyjnych; Dostępne fundusze aby utworzyć zagrodę edukacyjnych; Możliwości wykorzystania funduszy unijnych na tworzenie dodatkowej oferty edukacyjnej w gospodarstwie; Zasady i warunki tworzenia gospodarstwa opiekuńczego; Jakie warunki lokalowe i personalne trzeba spełnić, żeby założyć gospodarstwo opiekuńcze; Rachunek zysków i strat w biznesplanie na rozwój działalności gospodarczej; Zasady, etapy i koszty likwidacji stowarzyszenia zarejestrowanego w KRS; Procedury związane z rejestracją KGW w ARiMR i uzyskaniem dotacji celowej, zapoznanie z etapami rejestracji, procedurami, dokumentami oraz możliwościami i obowiązkami jakie daje posiadanie osobowości prawnej przez organizację; Liderki społeczności wiejskiej w procesach rozwoju lokalnego; Przeanalizowanie poszerzenia

oferty agroturystycznej skierowanej do klientów w okresie zimowym – ognisko, kulig, bliskość wyciągów narciarskich; Promocja gospodarstwa na stronie internetowej urzędu gminy, dodatkowe produkty w gospodarstwie.

Pokazy: Obudź swoją kreatywność - warsztaty carvingu.

Konkursy: Moja wieś w UE - wczoraj, dziś i jutro” edycja X – konkurs nie został zorganizowany ponieważ główny organizator (Punkt Informacji Europejskiej przy WSZiA w Zamościu) przestał istnieć z początkiem 2018 r.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form

L.p.	Forma realizacji *	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		1152		1488
2.	pokaz	2		3	89
3.	demonstracja	141		135	135
4.	konkurs	1		0	0

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	707	1046					707	1046
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	445	442					445	442

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***)		Olimpiada***)		Targi / wystawy		Pozostałe**)	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	1	3	106	103	1	0						
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej			53	51								
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej			9	9								
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi			44	43								
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	1	3			1	0						
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku			35	32								
Z.9.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy			30	27								
Z.9.N.2.	Zagrody edukacyjne			3	3								
Z.9.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze			2	2								

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

**) należy opisać „pozostałe”

***) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.9.E.1.:

ROW/2 Zakładanie i rozwój mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich – 12 demonstracji.

ROW/4 Marketing i sprzedaż produktów, usług mikro i małych przedsiębiorstw – 4 demonstracje.

ROW/5 Zakładanie i rozwijanie działalności pozarolniczej na terenach wiejskich – 35 demonstracji.

Z.9.E.2.:

ROW/6 Zakładanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich – 9 demonstracji.

Z.9.E.3.:

ROW/7 Współpraca z lokalnymi organizacjami w celu wzmocnienia kapitału społecznego wsi – 43 demonstracje.

Z.9.N.1.:

ROW/17 Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (warunki formalno-prawne, podwyższenie jakości usług, promocja i reklama, kuchnia tradycyjna dla turystów, sieciowanie produktów turystycznych) – 24 demonstracje.

ROW/19 Tworzenie i poprawa wiejskiej bazy turystycznej – 3 demonstracje.

Z.9.N.2.:

ROW/20 Zakładanie „Zagrody edukacyjnej”- wpisanie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych – 1 demonstracja.

ROW/21 Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwie rolnym – 2 demonstracje.

Z.9.N.3.:

ROW/22 Zakładanie gospodarstwa opiekuńczego – 2 demonstracje.

Zadanie 10.

Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W celu zachowania wysokiej różnorodności biologicznej obszarów wiejskich, w tym unikatowości siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych wyginięciem lokalnych ras zwierząt gospodarskich oraz odmian roślin uprawnych występujących na obszarach rolnych, a także aby przeciwdziałać erozji gleb oraz zanieczyszczeniom wód spowodowanym przez działalność rolniczą istnieje potrzeba wsparcia finansowego dla rolników prowadzących gospodarstwo w zgodzie z ochroną środowiska i przyrodą. Realizacja programu rolno-środowiskowo-klimatycznego ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i zachowania różnorodności biologicznej z uwzględnieniem zmian klimatycznych na tych terenach. Program ten pozwala na rekompensowanie rolnikom poniesionych kosztów i strat w związku z gospodarowaniem w sposób zapewniający ochronę środowiska, nawet kosztem realizacji celów ekonomicznych i ograniczającą niekorzystne oddziaływanie produkcji rolnej na środowisko.

Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego stanowi najpoważniejszy problem na poziomie ochrony środowiska i rozwoju rolnictwa. Rolnicy posiadający grunty na tych obszarach są zobligowani do przestrzegania przepisów i prowadzenia produkcji zgodnie z określonymi w programie wymogami: m.in. określonych terminów stosowania nawozów, wysiewu określonych maksymalnych limitów całkowitej ilości azotu w czystym składniku na 1 ha, przechowywania obornika w sposób bezpieczny dla wód i gleby, prowadzenia dokumentacji zabiegów agrotechnicznych, informacji o plonach i zbiorach.

W realizacji tych działań wspomagaliśmy rolników poprzez organizację szkoleń, porady i informacje oraz artykuły w naszej gazecie. W ramach zadania udzielono 3276 porad z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki nawozowej w gospodarstwach na obszarach szczególnie narażonych, prowadzenia dokumentacji, dostosowania gospodarstw do wymogów rozporządzeń i Dyrektywy Azotanowej, zasad i wymogów w ramach poszczególnych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Przykładowe porady: rozporządzenia o stosowaniu nawozów, wskazanie okresów, w którym dozwolone jest rolnicze wykorzystanie nawozów naturalnych; nowe prawo wodne; wymogi dotyczące gospodarstw rolnych objętych obszarem szczególnie narażonym na występowanie azotanów; pomoc przy wypełnianiu kart pól; wyliczenie obsady zwierząt w gospodarstwie oraz wielkość płyty gnojowej i zbiornika na gnojówkę; ochrona wód przed zanieczyszczeniami; dyrektywa azotanowa; program rolno-środowiskowo-klimatyczny, terminy koszenia łąk i obowiązująca dokumentacja w programie rolno-środowiskowo-klimatycznym; cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach NATURA 2000 pak.4.7; zasady realizacji pakietów międzyplony i łąki wilgotne, planowanie zasiewów; wymogi pakietu 5.4 - użytkowanie kośne, nawożenie, zakazy, rolnictwo zrównoważone; omówienie planu nawozowego i stosowanie środków ochrony roślin; wymogi pakietu 1.1 rolnictwo zrównoważone - grupy roślin, udział procentowy upraw, plan nawozowy; warunki przystąpienia do programu rolno-środowiskowo-klimatycznego, dostępne pakiety, poplony w pakietach rolnośrodowiskowych, zobowiązania programu rolno-środowiskowo-klimatycznego w zakresie utrzymania TUZ; pakiet ochrona gleb i wód – wymogi; pakiet 5 cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 – wymogi; zasady prowadzenia i obowiązująca dokumentacja w programie rolno-środowiskowo-klimatycznym; zabiegi pielęgnacyjne na łąkach i pastwiskach; terminy koszenia, pozostawianie części niekoszonej, postępowanie z zebraniem sianem; możliwości przystąpienia w 2018 r. do programu rolno-środowiskowo-klimatycznego; nakazy i zakazy w sposobie gospodarowania na obszarach Natura 2000 dotyczące rolników prowadzących na tym terenie programy rolnośrodowiskowe z działania 4.- cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków; procedura

wycinania zadrzewień i zakrzaczeń na TUZ w OSO; Program Azotanowy - nowe wymagania dla gospodarstw rolnych; Prawo wodne - zmiany; Konieczność prowadzenia ewidencji nawożenia azotem w ramach Programu azotanowego.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy wg form

L.p.	Forma realizacji *)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna	2240	3276

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe**)		Łączna liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba odbiorców					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.10.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2240	3276							2240	3276
Z.10.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	93	262							93	262
Z.10.O.2.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	2087	2952							2087	2952
Z.10.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	60	62							60	62

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

***) działania upowszechnieniowe należy wpisać w kolumnę „pozostałe” i opisać pod tabelą

Zadanie 11.

Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Nawet uproszczona rachunkowość gospodarstwa wiejskiego, bez precyzyjnego określania, które i w jakiej wysokości koszty przypisać do poszczególnych kategorii uzyskiwanych przychodów, pozwala na oszacowanie, czy wszystkie wydatki są racjonalne i uzasadnione, a wpływy adekwatne do zaangażowanych w ich uzyskanie zasobów. Analiza wydatków związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego to często pierwszy krok do ich racjonalizacji i szukania oszczędności.

Przy analizie wydatków na środki do produkcji rolnej dużą rolę odgrywa sezonowa zmienność cen wielu z nich. Ze względu na obowiązek prowadzenia ewidencji wpływów i wydatków przez osoby korzystające ze wsparcia przy udziale funduszy unijnych doradcy prowadzili szkolenia i udzielali porad w tym zakresie. Doradztwo dotyczyło również osób prowadzących gospodarstwa na zasadach podatkowych ogólnych (VAT).

Analiza produkcyjno-ekonomiczna gospodarstw rolnych jest przydatna w bieżącej i długoterminowej działalności. Rolnikowi monitorującemu sytuację swojego gospodarstwa łatwiej planować i realizować jego rozwój. Szeroko rozumiana analiza ekonomiczna to przede wszystkim całościowe spojrzenie na gospodarstwo pod kątem ekonomicznym i organizacyjnym.

W ramach zadania udzielono 2033 porad i zrealizowano 193 zadań upowszechnieniowych.

Pozostałe: ankiety „Badania koniunktury w rolnictwie” i demonstracje (zadania wdrożeniowe).

Przykładowe porady: zasady prowadzenia uproszczonej rachunkowości rolnej w gospodarstwie rolnym; zasady prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie, wzór ewidencji; wypełnianie dokumentacji JPK; przyspieszony zwrot podatku VAT – zasady; wystawienie faktury VAT; faktura zaliczkowa; zasady rozliczania Vat na zasadach ogólnych; korekta środków trwałych w podatku VAT; dokumentowanie sprzedaży nefakturowanej; zasady rozliczeń produkcji mlecznej, WDT - potrzebne dokumenty do prawidłowego rozliczenia dostawy wewnątrzspółnotowej, kwota limitu do kasy fiskalnej; zasady rejestracji i odliczenia vat od maszyn; podatki w MOL-u związane ze sprzedażą produktu przetworzonego z własnego mleka; obowiązki podatnika związane z transakcją zakupu z odwrotnym obciążeniem; JPK-sposoby elektronicznej wysyłki; ubezpieczenia zasiewów od negatywnych skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych; zasady ubezpieczenia rolników i członków rodzin w ramach KRUS; możliwość prowadzenia ograniczonej działalności gospodarczej korzystając z ubezpieczenia KRUS; zasady ubezpieczenia roślin i zwierząt w gospodarstwie rolnym z dopłatą w 2018 roku; zasady ubezpieczenia upraw sadowniczych od gradobicia i przymrozków wiosennych; ubezpieczenie w KRUS, a ubezpieczenie w ZUS; ubezpieczenie OC gospodarstwa rolnika; ubezpieczenia budynków gospodarczych i upraw specjalnych; analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej oraz sprzedażowej w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów; jak prawidłowo obliczyć koszty uprawy wiśni; analiza produkcji i cen żywca wieprzowego; analiza kosztów produkcji mleka w gospodarstwie; analiza kosztów działalności produkcyjnej gospodarstwa; analiza kosztów założenia plantacji maliny jesiennej; sposoby kalkulacji i liczenia opłacalności poszczególnych rodzajów produkcji; analiza zasobów w gospodarstwie; podatek dochodowy od działów specjalnych produkcji rolnej - formy i stawki; podatek VAT na zasadach ogólnych - płatność podzielona podatku VAT; Działalność gospodarcza a podatek dochodowy, formy i stawki; Korzystanie z konta VAT do rozliczeń finansowych; Ważność faktur z odwrotnym obciążeniem - zasady rozliczania; Ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne, stawki ubezpieczeń; Wyliczenie opłacalności uprawy ziemniaków jadalnych; Wyliczenie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji pszenicy ozimej; Wyliczenie opłacalności chowu trzody chlewnej; Rachunek wyników, wskaźniki, ocena wrażliwości gospodarstwa; Wybór kierunku produkcji na podstawie analizy opłacalności.

Pozostałe: ankiety badania koniunktury w rolnictwie – 288

Demonstracje – zadania wdrożeniowo-upowszechnieniowe - 193;

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna	1508	2033
2.	pozostałe (jakie?)	352	481

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Analiza		Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe**)	
						Liczba form		Liczba odbiorców			
		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych			1149	1584					51	55
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna			542	717						
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa			512	705					51	55
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe			95	162						
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym			359	449					301	426
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie			5	6					160	288
Z.11.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej			267	360					119	116
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym			87	83					22	22

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

***) opisać „pozostałe” formy

W pozostałych formach zostały ujęte: ankiety „Badania koniunktury w rolnictwie” - 288 realizowane dla SGGW i demonstracje (zadania wdrożeniowe).

Tematyka demonstracji:

Z.11.C.2.:

E/2 Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych – 20 demonstracji.

E/4 Analiza struktury kosztów działalności operacyjnej w gospodarstwie rolnym na podstawie rozliczeń podatku VAT – 35 demonstracji.

Z.11.I.2.:

E/3 Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów:

a) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej – 23 demonstracje.

b) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej – 93 demonstracje.

Z.11.I.3.:

E/1 Analiza ekonomiczna gospodarstwa rolnego (z ewentualnym uwzględnieniem działalności pozarolniczej) – 22 demonstracje.

C.2. Zadania odpłatne

LODR w Końskowoli realizował działalność odpłatną w zakresie prowadzenia:

- ksiąg rachunkowych i dokumentacji niezbędnej w rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- działalności promocyjnej gospodarstw rolnych (agroturystycznych, ekologicznych),
- szkoleń zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu doradztwa i stosowania środków ochrony roślin, integrowanej produkcji,
- kursów operatorów kombajnów zbożowych,
- badań sprawności technicznej opryskiwaczy,
- działalności wydawniczej, laboratoryjnej, hotelarskiej, gastronomicznej,
- gospodarki pasiecznej,
- działalności sadowniczo – rolniczej,
- organizacji targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji.

** w zakresie sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw dotyczących:*

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,

- planów nawozowych, planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów przestawiania gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- w zakresie wypełniania wniosków lub innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej z funduszy UE, instytucji krajowych i zagranicznych.

Tab.26.A. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba	
			Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	1197	1236
1.a.	Książki rachunkowości –Polski FADN	Liczba książek	1025	1020
1.b.	Księgowość uproszczona dla klientów	Liczba odbiorców		
1.c.	Inne /jakie (rozliczanie, ewidencja podatku VAT)	Liczba odbiorców	172	216
2.	Ocena użyteczności maszyn rolniczych <i>Badanie sprawności technicznej opryskiwaczy</i>	Liczba atestacji/kalibracji	360	1565
3.	Prowadzenie działalności laboratoryjnej	Liczba analiz	3850	3239
4.	Sporządzanie analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych (analizy ekonomiczne, w tym kalkulacje i szacunki)	Liczba odbiorców	0	1
5.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowalności nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	145	461
6.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	233	1306
	Plany działalności rolnośrodowiskowej (w tym: aktualizacje PRŚ - 165 i przekazanie zobowiązań - 22)	Liczba odbiorców	185	1208
	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	48	98
	Dokumentacja przyrodnicza	Liczba odbiorców		
7.	Sporządzanie planów przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych	Liczba odbiorców	5	0
8.	Sporządzanie dokumentacji niezbędnej do podjęcia i prowadzenia działalności pozarolniczej w tym działalności gospodarczej	Liczba odbiorców	0	1

Sporządzanie planów przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych – omyłkowo zaplanowano 5 sztuk zamiast planów działalności ekologicznej.

Tab.26.B. Prowadzenie działalności wydawniczej

L.P.	Tytuły wydawnictw	Plan		Wykonanie	
		Liczba numerów	Łączny nakład	Liczba numerów	Łączny nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	<i>Lubelskie Aktualności Rolnicze</i>	12	6300	12	73950

Tab.26.C. Działalność szkoleniowa nie związana z realizacją zadań nieodpłatnych

L.P.	Tytuły szkoleń/kursów	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	Doradztwo w zakresie ŚOR	1	10	3	44
2.	Stosowanie ŚOR	99	2010	273	7059
3.	Integrowana produkcja	1	20	6	120
4.	Kurs operatorów kombajnów zbożowych	0	0	4	121
5.	Szkolenia dla beneficjentów programów „Premia dla młodego rolnika” i „Restrukturyzacja małych gospodarstw”	0	0	135	5315

Tab. 26.D. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

L.P.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Dopłaty bezpośrednie	11253	18661
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych (wniosek i plan, rozliczenie działania, aktualizacja planu)	45	383
3.	Premie dla młodych rolników (wniosek i plan, wniosek o płatność, aktualizacja planu, sprawozdanie, ankieta monitorująca)	50	303
4.	Dopłaty do materiału siewnego	51	203
5.	Restrukturyzacja małych gospodarstw (wniosek i plan, rozliczenie działania, aktualizacja planu)	150	555
6.	Biznes plan	20	18
7.	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (wypełnianie dokumentów do jednostki certyfikującej)	11	16
8.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej – (wniosek i plan, rozliczenie działania, aktualizacja planu)	12	47
9.	Inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej	87	2

Zaplanowane w usługach odpłatnych inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej w ilości 85 zostały wpisane pomyłkowo.

Tab. 26.E. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

L.P	Tytuł przedsięwzięcia	Status realizacji *)	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Dzień Otwartych Drzwi	zadanie wykonane	24.06.2018, Końskowola
2.	XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	zadanie wykonane	30.06.-01.07.2018, Sitno
3.	VI Kiermasz Roślin Ozdobnych	zadanie wykonane	06.05.2018, Końskowola
4.	VII Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	zadanie wykonane	29.04.2018, Sitno
5.	VII Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	zadanie wykonane	14.10.2018, Końskowola
6.	XX Święto Jesieni	zadanie wykonane	23.09.2018, Kazimierz Dolny (współorganizacja)
7.	60-lecie Pasieki Hodowlanej Pożóg	zadanie podjęte dodatkowo	26.08.2018 r., Końskowola

*) zadanie wykonane, zadanie nie wykonane, zadanie podjęte dodatkowo

Prowadzenie kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej.	Ośrodki doradztwa rolniczego nie mogą prowadzić kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.
--	---

Pozostała działalność odpłatna.

Prowadzenie działalności hotelarskiej i gastronomicznej	Plan	Wykonanie
konferencje, szkolenia	31	43
przygotowanie i wydanie posiłków	8200	17038
udzielenie noclegów dla gości	2028	2579

Wyszczególnienie	Charakterystyka/opis	Wykonanie (Sprzedaż)
Gospodarka Pasieczna		
Matki pszczele	Matka pszczela reprodukcyjna	55 szt.
	Matka pszczela użytkowa inseminowana	505 szt.
	Matka pszczela użytkowa nieunasieniona	1887 szt.
	Matka unasieniona naturalnie ze sprawdzonym czerwieniem	-
Miód	Miód wielokwiatowy	363,75 kg
Wyroby z wosku	Wyroby z wosku	50 kg
Plody rolne		
Zboża ozime i jare -	Ziarno - pszenica ozima, pszenica jara. Jęczmień ozimy. Jęczmień jary, pszenżyto ozime, pszenżyto jare, owies, żyto ozime	35494 kg
Oleiste	Nasiona - Rzepak ozimy	5985 kg
Bobowate	Nasiona - bobik, groch jadalny, groch pastewny, wyka, soja, łubin żółty, łubin wąskolistny łubin biały.	661 kg
Kukurydza	Nasiona	4900 kg
Buraki cukrowe	korzenie	83990 kg
Ziemniaki	Bulwa - odmiany jadalne i odmiany skrobiowe	4347 kg
Gorczyca biała	Nasiona	2300 kg
Gryka	Nasiona	1128 kg
Owoce ziarnkowe	Jabłka, gruszki	187339 kg
Owoce pestkowe	Brzoskwinie, wiśnie, morele	6696,5 kg
Owoce jagodowe	Porzeczki czarne, aronia	33010,5 kg
Orzechy	Leszczyna wielkoowocowa, orzech włoski	6082 kg
Sadzonki	Leszczyna wielkoowocowa, orzech włoski	1440 sztuk
Usługi sprzętem rolniczym		
Atestacja opryskiwaczy polowych i sadowniczych		
Bronowanie		
Glebogryzowanie		
Kombajnowanie porzeczek, aronii, agrestu		
Koszenie trawy		1
Kultywatorowanie		8
Opryski ŚOR		
Orka		3
Zbiór wiśni otrząsarką		
Rozdrabnianie gałęzi		
Sadzenie krzewów jagodowych sadzarką		1
Siew nawozów		
Siew zbóż		
Transport (ciągnik, przyczepa i operator)		1
Wyorywanie krzewów – wyorywaczem szkółkarskim		1
Karczowanie karp karczownikiem		6
Wynajem sadzarki		1

C.3. Projekty i zadania zlecone

Tab. 27. Projekty i zadania zlecone

L.P	Tytuł projektu/operacji	Cel i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	<p>„Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności”</p> <p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia z zakresu normy i wymogi wzajemnej zgodności w woj. lubelskim 2. Szkolenia w zakresie nowoczesnych technologii uprawy zbóż w woj. lubelskim 3. Szkolenia z nowoczesnego chowu bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszania dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt w województwie lubelskim 	<p>Pomoc na szkolenia ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów, w zakresie związanym z prowadzeniem działalności rolniczej oraz leśnictwem.</p> <p>Działania szkoleniowe (kursy, szkolenia, warsztaty) organizowane w ramach tego poddziałania służą rozwojowi i umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów i mogą obejmować w szczególności tematykę związaną z: nowoczesne technologie uprawy zbóż, normy i wymogi wzajemnej</p>	<p>Dnia 23.08.2018 r. zostały podpisane umowy na realizację poszczególnych projektów, szkolenia rozpoczynają się w 2019 roku</p>	<p>09.2018 r. – 08.2019 r.</p>	<p>1. 905 500,00 zł 2. 688 700,00 zł 3. 234 930,00 zł</p>	<p>Umowa o przyznanie pomocy podpisana z ARiMR w Warszawie (PROW 2014-2020)</p>

		zgodności, nowoczesny chów bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszania dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt.				
2.	„Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne” Wniosek nie został złożony, w powodu braku naboru wniosków	W ramach tego poddziałania realizowane są operacje służące upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk, które zostały już przetestowane i są możliwe do stosowania w sektorach produkcji rolnej, leśnej lub w przetwórstwie rolno-spożywczym.	Przeprowadzenie inwestycji polegającej na stworzeniu obiektów demonstracyjnych i przeprowadzenie od kilkudziesięciu do kilkuset szkoleń/ kursów/ warsztatów i przeszkolenie od kilkuset do kilku tysięcy rolników z przedstawionych tematów w zależności od warunków konkursu.	2018-2019		Projekt zostanie złożony do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach środków PROW 2014-2020
3.	„Wsparcie korzystania z usług doradczych” Projekty: 1. 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Część nr 8	Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego	Dnia 12.12.2018 r. zostały podpisane umowy na realizację poszczególnych projektów	2018-2021	1. 3 571 050,00 zł 2. 7 599 445,00 zł 3. 4 517 065,00 zł 4. 6 208 615,00 zł	Umowa o przyznanie pomocy podpisana z ARiMR w Warszawie (PROW 2014-2020)

	<p>(powiaty: bialski, parczewski, radzyński, włodawski)</p> <p>2. 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Część nr 9 (powiaty: biłgorajski, chełmski, hrubieszowski, krasnostawski, tomaszowski, zamojski)</p> <p>3. 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Część nr 10 (powiaty: lubartowski, lubelski, łęczyński, świdnicki)</p> <p>4. 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Część nr 11 (powiaty: janowski, kraśnicki, łukowski, opolski, puławski, rycki)</p>	<p>zarządzania lasami. Poprawianie wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

C.4. Operacje zrealizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) w 2018 r.

Tab. 28. Operacje własne zrealizowane w ramach SIR

L.p.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	Stoiska promocyjne nośnikiem informacji o Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	informacja o idei, funkcjach i możliwościach jakie daje działalność Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	2 stoiska informacyjno-promocyjne	II-III kwartał 2018 r.	15 321,60 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR
2.	Przykłady i doświadczenia w organizacji grup operacyjnych – wyjazd studyjny do Czech	podniesienie wiedzy oraz nabycie doświadczenia w zakresie organizacji i funkcjonowania grup operacyjnych wśród rolników, doradców, przedsiębiorców z terenu województwa lubelskiego	1 wyjazd studyjny dla 35 osób	III-IV kwartał 2018 r.	44 975,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR

3.	Wyjazd studyjny do Austrii jako działanie na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla osób wdrażających innowacje na obszarach wiejskich	poszerzenie wiedzy i wymiana doświadczeń w zakresie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności na obszarach wiejskich	1 wyjazd studyjny dla 35 osób	III-IV kwartał 2018 r.	65 380,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR
4.	Zakładanie plantacji winorośli. Uprawa winogron, produkcja wina, soków – alternatywą dla lubelskich rolników	podniesienie wiedzy oraz nabycie doświadczenia w zakresie zakładania winnic oraz pozyskanie nowych kontaktów wśród rolników, doradców, przedsiębiorców z terenu województwa lubelskiego	1 wyjazd studyjny dla 30 osób	III-IV kwartał 2018 r.	24 000,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR
5.	Współpraca szansą na rozwój innowacyjnych metod uprawy i przetwórstwa ziół na Lubelszczyźnie	podniesienie wiedzy w zakresie uprawy i wspólnego rozwiązywania problemów związanych z uprawą, przetwórstwem i zbytem roślin zielarskich	1 konferencja dla 80 osób	III-IV kwartał 2018 r.	14 467,12 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR

6.	Innowacje w chowie i hodowli bydła mięsnego	podniesienie wiedzy w zakresie chowu i hodowli ras mięsnych i wspólnego rozwiązywania problemów związanych z utrzymaniem, żywieniem, uzyskaniem odpowiednich przyrostów i zbytem zwierząt	1 konferencja dla 50 osób	III-IV kwartał 2018 r.	17 917,87 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.), PO KSOW 2018-2019 w zakresie SIR
7.	Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich / umowa dotacji celowej	realizacja zadań KSOW w województwie wykonywanych w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zadań polegających na współpracy w ramach sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)	- funkcjonowanie biura Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (pracownicy 01.01 - 31.12.2018 r. - 1,5 etatu, 3 osoby),	01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.	94 015,13 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (umowa nr PT/zk-073-5/2018 z dnia 27.06.2018 r.)

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab.29. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020; konsultacje w zakresie sporządzania wniosków na dopłaty bezpośrednie i innych, np. pomoc de minimis (dopłata do zużytego materiału siewnego), pomoc publiczna.
2.	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	Konsultacje w zakresie działań dotyczących: wsparcia systemów jakości żywności, działań informacyjnych i promocyjnych. Informacja rynkowa – przekazywanie cen skupu i cen targowiskowych wybranych produktów rolnych, monitoring zbioru zbóż i rzepaku, przezimowanie roślin. Konsultacje w sprawach dotyczących nabywania gruntów, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego – opinie w przedmiocie posiadanych predyspozycji do należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.
3.	KRUS, ZUS	Konsultacje w zakresie rent i emerytur, ubezpieczenia rolnicze; Organizacja konkursu „Bezpieczne gosp. rolne” (komisyjna lustracja zgłoszonych gosp.) oraz konkursów w zakresie bhp w rolnictwie. Werbowanie kandydatów do w/w konkursów. Wspólne szkolenia dla rolników; Współpraca dot. BHP w gospodarstwie rolnym.
4.	Banki, banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba gospodarcza zrzeszająca banki spółdzielcze	Konsultacje w sprawie kredytów preferencyjnych i innych form wsparcia dla rolników, kredytów rolniczych, zasad sporządzania biznesplanów.
5.	Izby rolnicze oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wspólna organizacja szkoleń, wymiana informacji, konsultacje aktualnych problemów z zakresu rolnictwa, współpraca w obszarze szacowania strat poniesionych przez zwierzynę leśną, współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
6.	Regionalne zarządy gospodarki wodnej	Konsultacje dotyczące ochrony środowiska i zasobów naturalnych, przepisy prawne, rozwiązywanie problemów związanych z wprowadzaniem nowego prawa wodnego.
7.	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolniczych przez młodych rolników.
8.	Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości	Konsultacje, wymiana doświadczeń, wspólne organizowanie szkoleń, współpraca z Lokalnymi Grupami Działania i Kołami Gospodyń Wiejskich, wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących możliwości rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

9.	Szkoly, szkoly wyzsze, placowki badawczo-rozwojowe i placowki naukowe PAN	Wspolpraca w zakresie organizacji szkolen, warsztatow i wymiany wiedzy; wspolpraca ze szkoami w zakresie edukacji ekologicznej, ksztaltowania postaw sprzyjajacych srodowisku oraz wdrazania podstaw rolnictwa ekologicznego; wspolpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w zakresie transferu innowacji od nauki do praktyki; ustalanie listy zalecanych odmian do uprawy na terenie woj. lubelskiego; sygnalizacja agrofagow; monitorowanie zaawansowania zbioru ziemniakow; wspolpraca w zakresie analizy laboratoryjnej gleby; zbieranie danych ankietowych; rachunkowosc rolna PL FADN; (Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Zywosciowej PIB w Warszawie, Instytut Uprawy, Nawozenia i Gleboznawstwa PIB w Pulawach, Panstwowy Instytut Weterynaryjny PIB w Pulawach, Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Pulawach, Biowet w Pulawach, Instytut Ochrony Roslin PIB w Poznaniu, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roslin PIB w Radzikowie, Centralny Osodek Badania Odmian Roslin Uprawnych w Slupi Wielkiej, Okregowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, szkoly podstawowe, szkoly srednie).
10.	Jednostki administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego	Promocja dzialalnosci LODR, upowszechnianie informacji o inicjatywach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarow wiejskich, wspolpraca w zakresie wspierania inicjatyw majacych na celu ochronę srodowiska, udzial w komisjach szacujacych straty, udzial w sesjach rad powiatow, rad gmin i sołtysow; dyzury gminne, udzial w komisjach konkursowych; konsultacje oraz pomoc przy organizacji, przekazywanie ulotek informacyjnych oraz przeprowadzanie wykladow; konsultacje w sprawach rozliczania podatku VAT; zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji przez doradcow, organizacja stoisk LODR na uroczystosciach i dozynkach; realizacja programu „Czyste Powietrze” (Urząd Wojewodzki w Lublinie, Urząd Marszałkowski Wojewodztwa Lubelskiego, Starostwa Powiatowe, Urzędy Gmin, Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne, Wojewodzki Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Urzędy Skarbowe, Wojewodzki i Powiatowe Inspektoraty Ochrony Roslin i Nasiennictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Srodowiska w Lublinie, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułow Rolno Spozywczych w Lublinie, Wojewodzki Fundusz Ochrony Srodowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie).
11.	Związki zawodowe i społeczno-zawodowymi organizacje rolnikow.	Wspolpraca ze zwiazkami hodowcow poszczegolnych gatunkow zwierzat przy organizacji wystaw, konsultacje, wspolpraca przy organizacji szkolen, informacje i porady o formach i mozliwosciach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarow wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentow z dzialan PROW 2014-2020.
12.	Środkami masowego przekazu	Przekazywanie do mediow doraźnych i waznych informacji, ktorymi zainteresowani sa rolnicy, popularyzacja dzialalnosci LODR, udzielanie wywiadow propagujacych nowe rozwiazania w produkcji rolniczej, przekazywanie aktualnych informacji dotyczacych zbioru plodow rolnych, produkcji rolnej, dostepnosci srodkow pomocowych.
Instytucje zagraniczne		
1.	Zagraniczne instytucje doradztwa rolniczego i zagraniczne instytucje wspierajace rozwój gospodarstw rolnych i obszarow wiejskich	

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Tab.30. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/współorganizator
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	Dzień Otwartych Drzwi	24.06.2018	Końskowola	LODR
2.	XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	30.06.-01.07.2018	Sitno	LODR
3.	VI Kiermasz Roślin Ozdobnych	06.05.2018	Końskowola	LODR
4.	VII Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	29.04.2018	Sitno	LODR
5.	VII Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	14.10.2018	Końskowola	LODR
6.	XX Święto Jesieni	23.09.2018	Kazimierz Dolny	Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym/LODR
7.	60-lecie Pasieki Hodowlanej Pożóg	26.08.2018	Końskowola	LODR

F. Działalność wydawnicza

Tab.31. Działalność wydawnicza w 2018 r.

L.p.	Tytuł	Forma	Nakład/Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	Lubelskie Aktualności Rolnicze	miesięcznik	6300	średnio - 6162
2.	Ewidencja środków ochrony roślin	dodruk brozur	7500	10 000
3.	Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia chemizacyjnego	zaświadczenie	7500	10 000
4.	Plakat na Kiermasz Roślin Ozdobnych	plakat	200	37 (35 sztuk format A3, 2 sztuki format B2)
5.	Plakat na Kiermasz Materiału Szkółkarskiego i Ozdobnego	plakat	100	50
6.	Plakaty na DOD - Końskowola, Sitno	plakat	400	1550 (DOD Końskowola-format A3-250 sztuk B2-300 sztuk SITNO –format A3 500 sztuk, B2 500 sztuk)
7.	Zaproszenie na DOD - Końskowola, Sitno	zaproszenie	1800	1500 (1000 sztuk DOD, 500 sztuk SITNO)
8.	Zaproszenie - 60 lecie Pasieki Hodowlanej Pożóg	zaproszenie	0	200
9.	Brozura - 60 lecie Pasieki Hodowlanej Pożóg	brozura	0	400
10.	Ulotki działowe: „Deserowe odmiany truskawek”; „Wiosenna wegetacja rzepaku ozimego - Chemiczne zwalczanie agrofagów”; Problematyka zwalczania moniliozy leszczyny wielkoowocowej; Integrowana ochrona rabarbaru; „Ziemniaki, przeznaczenie kulinarne”; „Soja, podstawy agrotechniki”; „Gospodarstwa opiekuńcze”	ulotka	0	14000 (po 2 tysiące)
11.	Ulotki Catering	ulotka	0	1000
12.	Ulotki Centrum Innowacyjno-Szkoleniowego	ulotka	0	1000
13.	Brozura - IX Lubelska Konferencja Pszczelarska	brozura	0	350

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

W 2018 r. skierowaliśmy nowo przyjętych doradców na szkolenie dla doradców rolniczych (13). Doradcy zdobywali także uprawnienia doradcy rolnośrodowiskowego (1), a także w tematyce systemów wsparcia bezpośredniego – e-wniosek (99). Pracownicy doszkalali się również w wielu innych tematach.

Tab.32. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Liczba uczestników	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
G.1.	szkolenia wewnętrzne	1035	954
G.1.1.	systemy produkcji rolnej	420	247
G.1.2.	rozwój obszarów wiejskich	280	470
G.1.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	130	137
G.1.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	180	100
G.1.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	25	0
G.1.6.	inne *)		
G.2.	szkolenia zewnętrzne **)	358	356
G.2.1.	systemy produkcji rolnej	63	134
G.2.2.	rozwój obszarów wiejskich	164	105
G.2.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	32	77
G.2.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	63	17
G.2.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	4	5
G.2.6.	inne *)	32	18

*) w opisie wskazać jakie

**) informacja o głównych organizatorach szkoleń zewnętrznych

Inne: z zakresu księgowości, kadr i organizacji pracy, teleinformatyki, zarządzania jakością.

Główni organizatorzy szkoleń zewnętrznych: CDR Brwinów, CDR O/Kraków, CDR O/Radom, InHort Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, IUNG w Puławach, ARiMR, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Polskie Wydawnictwo Rolnicze, PIW-et PIB w Puławach, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, KOWR, MRiRW, Wektor Wiedzy, PROOFFICE Centrum Kształcenia, Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasy Państwowe, Lubelskie Stowarzyszenie Miłośników Cydru.

H. Ocena rezultatów działalności ODR w 2018

Tab.33. Ocena realizacji programu działalności odr w 2018 r.

L.P.	Rodzaj działalności		Liczba	
			Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie	965	1072
		Szkolenia wyjazdowe	5	14
		Konferencje	23	33
		Uczestnicy form edukacyjnych	12913	24966
2	Działalność doradcza	Porady indywidualne	29075	39342
		Porady grupowe	0	0
		Odbiorcy porad indywidualnych i grupowych	29075	39342
3	Działalność informacyjna	Informacje	3522	10721
		Broszura	0	2
		Ulotka	0	7
		Informacja na stronę www.	57	175
		Artykuł w miesięczniku ODR	334	338
		Inne wydawnictwa	1	23
		Stoisko-informacyjno-promocyjne	96	113
		Pozostałe (audycje radiowe i TV)	0	43
4	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	7	18
		Demonstracja	1319	1297
		Konkurs	5	9
		Olimpiada	0	0
		Targi/wystawy	5	7
		Pozostałe (ankiety koniunktury i nieodpłatnie sporządzana dokumentacja Z.4.II.)	160	4168

Różnice: Wykonano więcej szkoleń stacjonarnych – zorganizowano m. in. więcej szkoleń dotyczących składania wniosków na dopłaty bezpośrednie poprzez platformę e-Wnioski Plus, jak również z zakresu aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich. W 2018 r. było również większe zapotrzebowanie na tematykę z zakresu chowu bydła mięsnego (więcej konferencji). Doradcy organizowali również dla rolników wyjazdy na targi (szkolenia wyjazdowe). Również ze względu na duże zainteresowanie funduszami unijnymi doradcy LODR wyszli naprzeciw oczekiwaniom rolników udzielając więcej porad i informacji. Zainteresowanie było również w tematyce związanej z technologiami produkcji i przedsiębiorczością. W związku z powyższym wydano również ulotki, opracowano więcej materiałów na stronę internetową, artykułów do innych wydawnictw oraz udzielono wywiadów radiowych i tv. Ze względu na wzrost zainteresowania wśród kobiet pozyskaniem dodatkowego źródła dochodu większe było zapotrzebowanie na organizację pokazów (stroiki, pokazy kulinarne, decoupage).

W 2018 r. udostępniono fundusze, które miały pomóc gospodarstwom położonym na obszarze występowania ASF-u zabezpieczyć je przed rozprzestrzenieniem się wirusa (wykonanie ogrodzenia chlewni czy utworzenie lub zmodernizowanie niecki dezynfekcyjnej) - doradcy nieodpłatnie sporządzali wnioski z tego działania. Również w związku z występowaniem suszy doradcy pomagali bezpłatnie sporządzać wnioski na uzyskanie pomocy. LODR w Końskowoli podpisał porozumienie

z WFOŚiGW w Lublinie w celu propagowania idei Rządowego Programu „Czyste Powietrze” w związku z czym doradcy pomagali rolnikom bezpłatnie wypełniać wnioski.

Nie wykonano demonstracji z powodu ruchów kadrowych niezależnych od pracodawcy.

Wnioski: Zadania wykonywane w 2018 r. ściśle powiązane były z priorytetami wyznaczonymi na szczeblu krajowym przez MRiRW, wojewódzkim w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i LODR w Końskowoli. Duży nacisk położono na upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF z uwzględnieniem bioasekuracji, upowszechnianie wiedzy na temat wsparcia bezpośredniego, wdrażanie PROW na lata 2014 – 2020, promowanie działań prośrodowiskowych i przeciwdziałających zmianom klimatycznym oraz działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi. Konieczne jest również wsparcie dla rolników przy realizacji doraźnych zadań wynikających z nagłych sytuacji kryzysowych, w których udział doradców jest niezbędny. Doradcy z całego województwa brali udział w komisjach szacujących szkody spowodowane suszą, a potem pomagali nieodpłatnie wypełniać wnioski na otrzymanie pomocy publicznej.

Ocena: Zadania zaplanowane do wykonania na 2018 r. zostały zrealizowane z nadwyżką uwzględniając wszystkie wskazane priorytety i wnioski od rolników.

I. Załączniki elektroniczne

Identyfikator Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli:
lubelski_RSD_2018.xls.

Wypełnione zostały wszystkie tabele w pliku załączniki elektroniczne (dołączono do Sprawozdania z Działalności za rok 2018 na nośniku CD).